

Ogólnokrajowy tygodnik SZ "Związek Polaków na Białorusi"

GŁOS

znad Niemna

*Czasami ludzie potkną
się o prawdę. Ale prostują
się i idą dalej, jakby nic
się nie stało*

Winston Leonard
Spencer CHURCHILL

9 marca 2007r. Nr 10 (766) Index 63863 Rok założenia 1989

Wiosna przyszła z Kaziukami

Święto, jarmark, tradycja

czytaj na str. 2 i 3

Z okazji Dnia Kobiet pragniemy złożyć wszystkim Paniom - babciom, mamom, siostrom, przyjaciółkom, koleżankom i lubym - życzenia: wszelkiej pomyślności, ogromu szczęścia, by w każdym dniu roku uśmiech na twarzy Pań i Panienek gościł tak samo często, jak w tym dniu.

Stu lat w miłości i zdrowiu - emocji, szaleństwa, radości, przyjaźni, zabawy, rozkoszy, uniesień, charyzmy, sukcesu, spełnienia!

redakcja Głosu

Pożegnanie zimy

Bieg Batorego - 2007

Zamknięciem sezonu narciarskiego stały się zorganizowane przez KS „Batory” zawody 3 lutego w Zarycy w okolicach Grodna.

czytaj na str. 14

GRANICA

Modernizacja w Kuźnicy Białostockiej

Blisko 63 mln zł z funduszy unijnych ma kosztować Polskę modernizacja kolejowego przejścia granicznego w Kuźnicy Białostockiej. 6 marca odbyła się uroczystość inauguracji prac.

Modernizacja przejścia ma być zakończona do 30 września. Prace będzie prowadziło kilka firm, liderem konsorcjum jest Mostostal Warszawa SA.

By oddzielić ruch międzynarodowy od lokalnego, powstaną dwa nowe perony, które

połączy podziemny tunel.

Będą tam m.in. punkty odpraw dla Straży Granicznej i celników oraz windy dla podróżnych. Zostanie też wykonana specjalna kładka, dzięki której będzie możliwy stały monitoring odcinka między granicą a dworcem kolejowym w Kuźnicy.

Według danych Straży Granicznej, rocznie na przejściu kolejowym w Kuźnicy odprawianych jest ok. 22 tys. osób.

Rozbudowa przejścia

Rozbudowa i modernizacja polsko-białoruskiego przejścia granicznego Połowce-Pieszczatka wymaga uzgodnień stron białoruskiej i polskiej - powiedział wiceminister spraw wewnętrznych i administracji RP Jarosław Zieliński. Jak dodał, do tej pory Białoruś nie wyrażała zgody na udostępnienie przejścia obywatelom państw trzecich. Przypomniał, że przejście zostało uruchomione w grudniu 1993 na

mocy umowy z Białorusią i przeznaczone do odpraw ruchu osobowego wyłącznie dla obywateli Polski i Białorusi. Cała infrastruktura znajduje się po stronie białoruskiej. Obecnie przejście graniczne Połowce-Pieszczatka przekracza dziennie ok. 600 pojazdów osobowych w jedną i drugą stronę.

GAZETA WSPÓCZESNA/PAP/TZ

Wiosna przyszła

Święto,

4 marca przy Sali Koncertowej „Grodno” odbyły się tradycyjne już dla miasta nad Niemnem „Kaziuki”. Pierwsze jarmarki w dniu św. Kazimierza odbywały się w Wilnie, ale popularność ich była tak wielka, że nie powstrzymały ich ani granice, ale tragiczne dzieje ziem. Związek Polaków na Białorusi podjął się organizacji „Kaziuków” po raz szósty.

Zjechało do Grodna w tym dniu około 90 twórców ludowych z różnych zakątków naszego kraju. Nie zabrakło na straganach wyrobów z wikliny, słomy, koraliaków, przepięknych obrazów, serwetek i obrusów haftowanych i robionych na szydełku oraz drutach. Cieszyły oko tradycyjne i nowoczesne wyroby garncarskie oraz prawdziwe dzieła sztuki ze skóry. Celem całego przedsięwzięcia, jak zaznaczył prezes ZPB Józef Łuczniak jest: „Ochrona, rozwijanie i upowszechnianie najcenniejszych tradycji historycznych, promocja tradycji starych rzemiosł, krzewienie narodowej kultury ludowej i obyczajów, stworzenie warunków na ukazanie różnorodności rzemiosła, osobliwości regionalnych, zaprezentowanie dzieł najwybitniejszych twórców. Poza tym, chcieliśmy nadać współczesnemu kiermaszowi uroku wiosny, rozdziewić, zaangażować młodzież, środowisko szkolne, studenckie. Był to VI jarmark w Grodnie w okresie powojennym. Z roku na rok staraliśmy się go urozmaicić i zaangażować coraz to większą liczbę osób. Podobne przedsięwzięcia mają ogromne znaczenie. Są bezdennym źródłem natchnienia dla artystów, specjalistów od wystroju wnętrz itd. „Ka-

ziuki” są swego rodzaju podsumowaniem roku pracy tych mistrzów sztuki ludowej, którzy wystawiają swoje prace w licznych przedsięwzięciach organizowanych przez Związek w ciągu roku. Cieszy mnie

bardzo fakt, że twórcy ludowi zwrócili się do kierownictwa naszej organizacji z prośbą o utworzenie przy ZPB Stowarzyszenia Twórców Ludowych, co uczynimy w najbliższym czasie. Pomoże nam to w nawiązaniu ściślejszych kontaktów oraz w urozmaicaniu organizowanych przez nas przedsięwzięć. Będziemy się również starali na wszelkie sposoby wspierać twórców ludowych, by piękne trady-

cje przekazywane pieczołowicie z pokolenia na pokolenie nie zanikły, a stały się inspiracją dla młodego pokolenia.”

Występy artystyczne uczniów Polskiej Szkoły w Grodnie stały się kontynuacją tradycji koncertów jarmarkowych, a nagrodą i zachętą do dalszego wysiłku na tej drodze stały się słowa gości uroczystości Igora Popowa, przewodniczącego Komitetu ds. Reli-

gii i Narodowości Grodzieńskiego Obwodowego Komitetu Wykonawczego, oraz Giennadija Zelezniaka, kierownika Działu Kultury Grodzieńskiego Miejskiego Komitetu Wykonawczego. Przeczytany został list powitalny Grodzieńskiego Miejskiego Komitetu Wykonawczego oraz Grodzieńskiej Miejskiej Rady Deputowanych do uczestników „Kaziuków”, w którym za-

znaczono m.in., że „Jarmark jest barwnym wydarzeniem, zbliża nas do źródeł historycznych, pomaga zachować tradycje kulturalne oraz pozwala na zaprezentowanie wyrobów twórców ludowych. Dziś, jak i wiele lat temu, jarmark zbiera mnóstwo utalentowanych osób z całej Białorusi.”

czytaj na str. 3

ROZWIĄZANIE KONKURSU

Odpowiedzi na pytania konkursu z nr. 4:

1. Lata życia papieża Polaka. Jan Paweł II (18.05.1920 - 02.04.2005)
2. Gdzie się urodził Jan Paweł II? W Wadowicach
3. W którym roku miał miejsce zamach na Ojca Świętego Jana Pawła II? W dniu 13 maja 1981r. podczas audiencji generalnej na Placu Św. Piotra w Rzymie o godzinie 17:19, Jan Paweł II został postrzelony przez tureckiego zamachowca Mehmeta Ali Ağcę.
4. Ile podróży - pielgrzymek zagranicznych - odbył Jan Paweł II, w tym do Polski? Jan Paweł II odbył 102 pielgrzymki zagraniczne, podczas których odwiedził 135 krajów, do Polski odbył 8 podróży apostolskich.
5. Gdzie na Białorusi jest postawiony pomnik Jana Pawła II? Pierwszy pomnik Jana Pawła II powstał w Mosarzu diecezji witebskiej w 2005r.
6. Ile jest metropolii, archidiecezji i diecezji w Polsce? Jednostki organizacyjne Kościoła katolickiego w Polsce: metropolie - 14; archidiecezje - 14, diecezje - 27.
7. W którym roku odbył się

chrzest Polski?

Mieszko - pierwszy z historycznych Piastów, przyjął 14 kwietnia 966r. chrzest z rąk duchownych obrządku łacińskiego (biskupa Jordana - pierwszego biskupa dla całego państwa Polan).

8. Kto obecnie jest prymasem Polski?

W chwili obecnej prymas Polski jest wyłącznie tytułem honorowym. Przysługuje on nadal kard. Glempowi, ale z chwilą ukończenia przez niego 80 roku życia (tj. najpóźniej w 2009r.) tytuł ten powróci do arcybiskupa gnieźnieńskiego.

9. W którym roku odnowiono struktury Kościoła katolickiego na Białorusi i kto został pierwszym biskupem w naszym kraju?

25 lipca 1989r. Stolica Apostolska mianowała na biskupa Tadeusza Kondrusiewicza oraz na administratora apostolskiego diecezji mińskiej dla katolików na Białorusi. W Grodnie otwarto Wyższe Seminarium Duchowne.

10. Ile obecnie jest na Białorusi diecezji?

Grodzieńska, witebska, pińska i archidiecezja mińsko-mohylewska.

11. Kto z duchownych Kościoła katolickiego znalazł się w kierowniczych strukturach nowo powstałego Związku Polaków na

Białorusi na pocz. lat 90?

Kard. Kazimierz Świątek

12. Ilu jest biskupów na Białorusi?

Czterech: bp Aleksander Kaszkiewicz, bp Władysław Blin, bp Antoni Dziemianko, bp Kazimierz Wielkosielec.

13. Jaki order został przyznany kardynałowi Kazimierzowi Świątkowi przez prezydenta Francji Jacquesa Chiraca?

Kardynał Kazimierz Świątek został Komandorem Orderu Legii Honorowej.

13. W którym roku została zawarta Unia Brzeska?

Unia Brzeska - unia kościelna zawarta w roku 1596 między częścią biskupów prawosławnych Rzeczypospolitej Obojga Narodów a Kościołem katolickim na synodzie w Brześciu.

14. Kto jest wizytatorem apostolskim ad nutum Sanctae Sedis dla grekokatolików Białorusi?

Archimandryta Sergiusz Gajek.

15. Jakie są na Białorusi Bazyliki Mniejsze?

Stolica Apostolska nadała godność Bazyliki Mniejszej trzem świątyniom na Białorusi: katedrze w Grodnie; katedrze w Pińsku; sanktuarium w Budslawiu.

16. Gdzie się mieszczą obrazy, podane na zdjęciach?

1-Obraz Matki Boskiej Budslawskiej w Budslawiu

2-obraz Imienia Maryi Niepokalanie Poczętej w Archikatedrze Mińskiej

Niestety pytania konkursowe, jak się okazało, były bardzo trudne do rozwiązania. Całkiem prawidłowych odpowiedzi nie otrzymaliśmy. Najbardziej blisko zwycięstwa była Natalia Gańko z Grodna. Nagroda - nagranie na CD koncertu Tu es Petrus - wędruje do następnego konkursu.

Wśród odpowiedzi na ankietę **Głosu** wyróżniliśmy Stanisława Pawlukiewicza z Porzecza oraz Izabelę Tyrkin z Lidy, do których wysyłamy nagrody książkowe oraz zapraszamy naszych Czytelników do nadesłania ankiet, ponieważ przedłużamy termin do 1 kwietnia.

Ankieta

1. Ilu członków liczy oddział ZPB?

2. Ilu członków oddziału prenumeruje gazetę „Głos znad Niemna”? (szacunkowo lub wg danych na pocztę)

3. Czy zachowuje się w oddziale (bibliotece oddziału) skrypt (podszrywka) gazety „Głos znad Niemna”?

4. Czy oddział posiada aktualną informację o prenumeracie gazety? (jest list informujący, reklama itd. - zawieszona w Domu Polskim, na pocztce, w szkole w bibliotece...)

5. W jaki sposób i jak często oddział kontaktuje się z redakcją „Głosu znad Niemna”? (listy, fax, Internet, telefonicznie)

6. Prosimy Państwa wymienić najbardziej interesujące tematy i artykuły zamieszczone na łamach gazety w 2006r.

7. Jakie tematy i pytania, Państwa zdaniem, warto podjąć w gazecie?

8. O kim - znanych Polakach, rodakach naszej ziemi - warto napisać w naszym wydaniu?

Z kim ze znanych Polaków w Państwa oddziałach warto skontaktować się i porozmawiać (prosimy podać telefon kontaktowy)?

9. Państwa propozycje dotyczące programu telewizyjnego (warto dodać lub wykreślić niektóre programy...)

10. Czego brakuje gazecie?

11. Jakie zastrzeżenia Państwo macie co do zawartości tematycznej, szaty graficznej gazety i in.?

12. W jaki sposób, Państwa zdaniem, w oddziale ZPB można zwiększyć prenumeratę „Głosu znad Niemna”?

z „Kaziukami”

jarmark, tradycja

ciąg dalszy ze str. 2

Notka historyczna

Tradycja „Kaziuków” liczy już ponad 400 lat. Jarmarki te zawdzięczamy świętemu Kazimierzowi, synowi Kazimierza Jagiełły i Elżbiety Rakuszanki. Był jednym z pierwszych świętych na Litwie, jest patronem tego kraju oraz diecezji grodzieńskiej na Białorusi. Obrali go również na swego patrona twórcy ludowi. Kaziukowe jarmarki organizowano w Wilnie od 1604r. Początkowo prowadzone były na wileńskim Placu Katedralnym, od 1901r. przeniosły się na Plac Łukiski (największy plac w Wilnie). Potem nie mogły się zmieścić nawet tu, ponieważ na targi zjeżdżało ponad 250 wozów. Byli to przede wszystkim ludzie z Wileńszczyzny i obecnej zachodniej Białorusi. Targowisko słynęło z przedmiotów gospodarstwa domowego.

Tło muzyczne dla tych kolorowych jarmarków tworzyli nieodmienni kataryniarze wraz z papugami, które na życzenie klienta wybierały z koszyczka kartę z „prawdziwą przepowiednią”.

Wileńskie Kaziuki były chyba prekursorem dzisiejszych Walentynek. Sprzedawano tu pierniki - serduszka, przebite strzałą, kupowane dla ukochanej w dowód przywiązania. Niektóre z nich były ozdobione zabawnymi lukrownymi napisami-wyznaniami. Starzy ludzie powiadają, że dziewczęta z Wileńszczyzny serduszkami tymi ozdabiały ściany swoich mieszkań, bo podobno przynosiły one szczęście w miłości.

Oto jaki był jarmark w Wilnie w 1911r. Helena Romer-Ochenkowska, „Tygodnik Wileński” [nr 10, z 9 marca 1911, s. 6-8]. (Brzmienie oryginalne z zachowaniem ówczesnej gramatyki i ortografii.)

„Z pierwszym wejściem wiosny - niezawsze w bliskie uśmiechniętego nieba - zjawia się święto patrona Litwy z dawien dawna czczone kilkodziwnym jarmarkiem, podczas którego składa wieś swe dary nie bogate, ale obfite u stóp Królewskiego pacholęcia.

Buro-sukmanny lud wozu na plac obszerny wyroby, na jakie go stać. Niestety, rozmaitości w tem mało, pomysłowość archaiczna, postęp żaden.

Zapewne, że raz wymyślony kształt cebrzyka czy „necki” nie potrzebuje nowych form, ale ileż niewyżytkanych gałęzi domowego przemysłu, ileż sprzętów nieskomplikowanych, łatwych do zrobienia, a nie wyrabianych, bo „nigdy takich nie robili”. Nie mniej jarmark przedstawia się obficie. Podstawową rolę grają pierniki, wyroby z drzewa i nade wszystko obwarzanki: smorgońskie, suche, tradycyjnie drobne i lekkie stosami zalegają wozu.”

Dziś jarmarki kaziukowe odbywają się w Polsce, na Białorusi, na Litwie i w innych krajach, gdzie mieszka polski lud ceniący sobie tradycję i zwyczaje ludowe. Na przeciągu wieków na „Kaziukach” zawsze królowała palma, której w tym roku na jarmarku grodzieńskim zabrakło. Nie dlatego, że nie ma twórców zajmujących ich wiciem, ale z czystej ludzkiej złośliwości. Ludzie, którzy chcieli, aby nie udało się nam to święto, uczynili wszystko, by tak się stało. Szkoda tylko, że strach, ambicje i chęć zysku zaślepiają ludzi, którzy zamiast tworzyć i jednoczyć niszczą i dzielą. Trudno... A na palmy poczekamy do Niedzieli Palmowej.

Helena BOHDAN,
fot. J. WANIUKIEWICZ

Związek Polaków na Białorusi pragnie serdecznie podziękować za zaangażowanie w przeprowadzeniu jarmarku „Kaziuki-2007” Walentemu Leonowowi, zastępcy przewodniczącego Grodzieńskiego Miejskiego Komitetu Wykonawczego, Giennadijowi Żeleznikowi, kierownikowi Działu Kultury Grodzieńskiego Miejskiego Komitetu Wykonawczego, pracownikom Miejskiego Centrum Metodycznego Twórczości Ludowej, dyrekcji Sali Koncertowej „Grodno” oraz kadrze pedagogicznej i uczniom Polskiej Szkoły w Grodnie.

AKTUALNOŚCI

Rocznica

2 marca w 65. rocznicę mordu w getcie mińskim zebrało się kilkadziesiąt świadków naocznych tamtych strasznych wydarzeń. 65 lat temu 2 marca przypadła święto Purim - pamiątka zwycięstwa narodu żydowskiego. W tym dniu w getcie mińskim oraz na stacji w Kaidanowie rozstrzelano około 4850 osób. Następnego dnia ciała około 500 zamordowanych zrzucano do „Jamy” (dziś memoriał - red.). Rozstrzelano tam również ok. 200 dzieci z domu dziecka, mieszczącego się w getcie oraz jego personel i lekarzy.

Granica

Białoruś wprowadziła ograniczenia dotyczące wywozu poza granice kraju paliwa - benzyny i oleju napędowego. Do tej pory wjazd do Polski z Białorusi z pełnym bakiem paliwa nie był problemem. Zgodnie z nowymi zasadami na teren Polski można wjechać z pełnym bakiem i 10-litrowym kanistrem paliwa raz na trzy doby. Niezależnie od tego każdy kierowca przekraczający granicę musi wypełnić deklarację, w której informuje, ile litrów paliwa przewozi. Nowe zasady dotyczą zarówno Białorusinów, jak i obywateli innych narodowości, którzy przekraczają granicę polsko-białorską. Co się stanie, jeśli ktoś częściej niż raz na trzy dni będzie chciał z pełnym bakiem wjechać do Polski? Będzie odsyłany na obowiązkową odprawę celną i zapłaci podatek.

Kultura

Wystawa polskiego artysty fotografa Krzysztofa Gierałowskiego potrwa do 18 marca. Mieszkańcy i goście Grodna mogą zapoznać się z jego twórczością w galerii przy ul. Elizy Orzeszkowej. Wystawa zorganizowana została przez Instytut Polski w Mińsku, Konsulat Generalny RP w Grodnie oraz Klub Fotografików „Grodno”. Krzysztof Gierałowski jest znany jako mistrz portretu, który umiejętnie ukazuje świat wewnętrzny człowieka, jego psychologię. Za pomocą chwytów fotograficznych odzwierciedla nie tylko charakter osoby, ale i jego status społeczny, a nierzadko i zawód. Artysta przeprowadził ponad 40 wystaw personalnych, jego prace wystawiane były w prestiżowych galeriach w Polsce, USA, Holandii, Niemczech, Czechach, Francji i Japonii.

Ambasada Wielkiej Brytanii na Białorusi oraz Białoruskie Towarzystwo Czerwonego Krzyża przeprowadziły konkurs fotograficzny „Białoruś obok”, Grand Prix którego zdobyła jedna z najmłodszych uczestniczek 12-letnia Julia Bajkowska z Brześcia. Zwycięstwo przyniosło jej zdjęcie „Wycieczka” zrobione w Zamku Kosowskim. W konkursie udział wzięło ponad 150 osób z całego kraju, które nadesłały prace konkursowe w 8 nominacjach: „Miłość i ukochani”, „Piękno”, „Białoruś w portretach”, „Jesteśmy podobni” (temat HIV), „Niezwyczajne zwyczajne życie”, „Sąsiedztwo natury i progresu”, „Na rozdrożu” i „Przyszłość”.

Epidemia

O 60 zmalała ilość placówek edukacyjnych objętych kwarantanną z powodu epidemii grypy. Na 6 marca w obwodzie brzeskim zamkniętych jest 28 szkół, w witebskim - 8, homelskim - 113, mińskim - 28, mohylewskim - 2, w Mińsku - 8.

W dniach 26 lutego - 4 marca w kraju zarejestrowano 132 tys. 101 wypadków grypy i infekcji górnych dróg oddechowych. Jest to o 40 proc. więcej niż w tygodniu ubiegłym. Wśród nich 52 tys. 835 dzieci (40 proc.) Medycy prognozują spadek epidemii w dniach 15-20 marca.

Zagrożenie

Białoruscy ornitolodzy ostrzegają przed zbyt dużym rozmnażaniem się ptaków w miastach. Tylko w Mińsku w ciągu ostatniego ćwierćwiecza dwukrotnie wzrosła populacja wron, kawek i gawronów. Media twierdzą, że jest to wynik pogorszenia się sanitarnego stanu stolicy. Miejskie śmietniki często nie są zakrywane, zaś w pobliżu miasta znajdują się duże wysypiska śmieci. W Mińsku codziennie nocuje około 70 tys. wron i ich najbliższych krewnych. Trzy czwarte ptaków w ciągu dnia wylatuje szukać pożywienia poza miasto.

Specjaliści przestrzegają, że ptaki nie tylko zanieczyszczają parki odchodami, ale mogą też roznosić niebezpieczne choroby. W ub. roku władze miejskie kupiły sprzęt akustyczny do odstraszenia ptaków, który okazał się bardzo skuteczny. Dla przykładu w stołecznym Parku Dziecięcym im. Maksyma Gorkiego nocowało około 40 tys. wron - obecnie tylko 100.

KP/WROTAPODLASIA/BELTA/
NAVINY/BelaPAN/IAR/HB

Ceny paliw 7 marca 2007

Koncern „Bielorusneft-Grodnoobnieftieprodukt”			
H-80	AI-92	AI-95	Olej napędowy
1470	1840	2100	1470

Kurs walut Banku Narodowego 7.03.07r.

USD	LIT	RUB	PLN	EURO
2142,0	813,95	81,62	720,12	2810,30

Informacji udzieliła służba
SPAS001 tel. 001

CRAC001

Realia XXI wieku?

„Handel kobietami i dziewczynkami:
wspólne rozwiązanie problemu”

W przededniu Międzynarodowego Dnia Kobiet w siedzibie ONZ w Nowym Jorku odbyła się konferencja prasowa dotycząca zjawiska handlu ludźmi, której inicjatorem wystąpił oficjalny Mińsk, Filipiny, Dział ds. Narokotyków i Przestępstw ONZ oraz amerykańska organizacja Vital Voices.

Stały przedstawiciel Białorusi w ONZ Andrej Dapkinas zaznaczył, że „w Nowym Jorku przeprowadzono już podobne spotkania, lecz po raz pierwszy jest to konferencja na tak dużą skalę. Poza tym jest to pierwsze tak duże i wielostronne przedsięwzięcie, które Białoruś przeprowadza w ONZ.”

Minister Spraw Wewnętrznych Białorusi Władimir Namumow wezwał w Nowym Jorku kraje członkowskie do globalnego partnerstwa w walce z handlem ludźmi. Zaznaczył on, że liczba ofiar dotkniętych tym problemem wzrasta z roku na rok, a do siateł przestępców trafiają najczęściej kobiety i dziewczyny.

Obecna w Nowym Jorku Natalia Pietkiewicz, zastępca przewodniczącego Administracji Prezydenta RB, zapoznała zebranych z sytuacją w naszym kraju: „Na Białorusi handel ludźmi nie jest nagminny. Jednak wychodzimy z założenia, że zło należy wykorzystać w momencie jego kielkowania”. Zaznaczyła ona, że w tym celu należy połączyć wszystkie wysiłki i w tym celu jej kraj w toku konferencji proponuje rozpoczęcie przygotowania wspólnej strategii działań w walce z handlem ludźmi oraz utworzenie dobrowolnego partnerstwa przeciwko niewolnictwu i handlowi ludźmi w XXI wieku.

I chociaż zjawisko to nie rozrosło się w naszym kraju do ogromnych rozmiarów, to jednak nie należy zapominać, że istnieje i może dotyczyć konkretnych osób z naszego otoczenia. Kilka miesięcy temu na Białoruś wróciła Walentyna Ważnik, która przez 24 lata była niewolnicą w Turkmennii. A początek tej historii był bardzo miły... Pracowała

w restauracji, poznała przystojnego Turkmena, który jej zaproponował wspólny wyjazd na urlop. Była młoda, zachowana, naiwna... i nie zastanawiała się zbyt wiele. Tuż po wylądowaniu samolotu odebrał jej paszport i zaczęła się 24-letnie gehenna. Przechodziła z rąk do rąk i dopiero po wielu latach udało się jej skontaktować z siostrą, która z kolei zgłosiła się do Międzynarodowej Organizacji Migracyjnej (MOM). Program MOM w walce z handlem ludźmi działa w naszym kraju od 2002r. W tym okresie specjaliści sprzyjali powrotowi do kraju 1267 obywatelom Białorusi. Według MOM, wśród ofiar znalazły się 923 kobiety oraz 344 mężczyzn, z których 583 osoby w wieku 18-24 lat, 359 osób po 30 roku życia, 261 w wieku 25-30 lat oraz 6 nieletnich. 716 osób stały się ofiarami wykorzystania seksualnego, 507 zmuszani byli do pracy.

Przygotowała Helena BOHDAN

KONTAKTY

Partnerstwo bez granic

W bieżącym tygodniu prezydent Aleksander Łukaszenko odwiedził z delegacją rządową Zjednoczone Emiraty Arabskie (ZEA). Na spotkaniu z kierownictwem tego kraju prezydent zaznaczył, że Białoruś jest zainteresowana rozwojem wszechstronnej współpracy, a szczególnie w dziedzinach inwestycyjnej oraz handlowo-gospodarczej. Podczas wizyty podpisano 5 dokumentów dwustronnych: zawarto porozumienia o połączeniach lotniczych, współpracy wojskowo-technicznej, współpracy pomiędzy Białoruskim Uniwersytetem Państwowym oraz Uniwersytetem ZEA.

Prezydenci obu krajów omówili drogi współpracy

TURYSTYKA

Polska najbardziej popularna

Białorusini, według danych Ministerstwa Statystyki i Analizy, najczęściej wybierają odpoczynek w Polsce. Poza tym, jak żartują w firmach turystycznych, tylko leniwy nie sprzedaje zimą polskiego Zakopanego.

Kolejnym popularnym, szczególnie zimą, wśród turystów białoruskich krajem jest Słowacja. Miłośnicy narciarstwa górskiego wybierają się do Tatr. Wzrasta również popyt austriackich ośrodków narciarskich.

Jednak zimą już mamy za sobą i ciekawia nas teraz szczególnie wiosenne oferty turystyczne. O tej porze roku wzrasta liczba chętnych odwiedzenia Ziemi Świętej. Szczególnie w okresie wielkanocnym turyści pragną udać się do miejsc związanych z życiem Jezusa z Nazaretu, Abrahama, króla Dawida i innych postaci biblijnych.

Latem Białorusi najczęściej myślą o morzu. Na szczęście ceny ofert nie są zbyt wysokie. Za 180 USD można odpocząć w Rumunii. Stosunkowo niedrogo są wyjazdy na Krym, do Turcji i Bułgarii.

Bardziej zamożni turyści udają się do Egiptu lub na Cypr. Dużą liczbę swych wielbicieli w naszym kraju mają również Włochy, a najbardziej popularnym kurortem w tym kraju jest niewątpliwie Sycylia.

Popularne stają się również wakacje w Tajlandii. Nawet

Podczas spotkania w Dubaju

w dziedzinie rozwoju turystyki. Jak zaznaczył Aleksander Łukaszenko, Białoruś ma konkretne propozycje inwestycyjne, które mogą zainteresować kierow-

rus ma konkretne propozycje inwestycyjne, które mogą zainteresować kierow-

nictwo ZEA. „Jesteśmy gotowi uczynić wszystko, by Emiraty mogły być aktywne obecne w Europie” - dodał lider białoruski.

Ze swojej strony szejkh Halifa ben Zaid Al Nahajan zapewnił o gotowości ZEA do współpracy z naszym krajem. Jego zdaniem, duża odległość pomiędzy naszymi krajami nie jest przeszkodą do rozwoju owocnej współpracy.

Jak podaje służba prasowa prezydenta, Zjednoczone Emiraty Arabskie są głównym partnerem handlowym Białorusi wśród krajów arabskich w Zatoce Perskiej. W roku ub. obrót handlowy pomiędzy naszymi krajami wyniósł 26,1 mln USD.

NAVINY/HB

Okolice Zakopanego

niedawne zabójstwo rosyjskich turystek w tym kraju nie przestraszyło wybierających się do tego kraju osób. Całkowitego bezpieczeństwa nie może zagwarantować żaden operator turystyczny i nie zważając na to liczba turystów ciągle wzrasta.

NAVINY/HB

Do zlustrowania

Będą mogli skarżyć się do sądu?

Po 15 marca lustracji podlegać będzie nawet 700 tys. osób. Jeśli nie więcej. Teraz - to tylko 27 tys. Taką liczbę podał na konferencji prasowej prezes IPN Janusz Kurtyka. Zaraz potem dodał, że „może być tych osób więcej”, chociaż on chciałby, by było ich 300 tys.

15 marca wejdą w życie dwie ustawy - lustracyjna i o ujawnianiu akt tajnych służb PRL. Mają zrewolucjonizować lustrację (dotychczas podlegało jej 27 tys. stanowisk w państwie) oraz sam IPN, który z instytucji naukowo-badawczej zamieni się de facto w urząd lustracyjny.

Ile to potrwa?

Dotychczas sprawdzaniem oświadczeń lustracyjnych zajmował się rzecznik interesu publicznego. Zatrudniał 30 osób z rocznym budżetem 5 mln zł. Przez siedem lat sprawdził 95 proc. z 27 tys. oświadczeń. Teraz jego obowiązki przejmie pion lustracyjny IPN. Z budżetem 40 mln rocznie i 200 urzędnikami, w tym 100 prokuratorami. Kurtyka nie potrafił powiedzieć, kto pokieruje pionem - sfera wybierze premier z kilku kandydatów. W jakim stanie organizacyjnym jest nowy urząd, nie wiadomo. Kurtyka zapewnił, że biuro „zacznie pracę jak najszybciej”.

Ile lat potrwa nowa lustracja. - Będzie to proces długotrwały - przyznał Kurtyka (według niektórych może to potrwać do 2023r.).

Dotychczas oświadczenia lustracyjne składane były przez osoby startujące w wyborach parlamentarnych i prezydenckich, wysokich urzędników państwowych, sędziów, prokuratorów i adwokatów.

©Agencja Gazeta

Janusz Kurtyka, prezes Instytutu Pamięci Narodowej

Teraz dojdą do nich urodzeni przed 1972r.: samorządowi wszystkich szczebli, wykładowcy wyższych uczelni, przedstawiciele zawodów prawniczych, członkowie rad nadzorczych spółek skarbu państwa i dziennikarze.

Ich pracodawcy w ciągu miesiąca od wejścia w życie ustawy muszą im nakazać złożenie oświadczenia, czy współpracowali z tajnymi służbami PRL. Lustrowani mają na to miesiąc. Jeśli skłamią w oświadczeniu, stracą pracę i przez dziesięć lat nie będą mogli wykonywać zawodów objętych lustracją.

W Trybunale Konstytucyjnym czeka na rozpatrzenie wniosek SLD zaskarżający ustawę.

Na liście do końca życia

Równolegle lustrować będzie pion archiwalny IPN. Do 15 września musi zacząć w Internecie publikację listy tajnych współpracowników peerelowskich służb specjalnych. Będą pogrupowani w trzech kategoriach: dostarczających bezpieczeństwo informacji, tych, którzy się do tego zobowiązali, tych, których SB uważała za swoje źródła informacji.

Na liście do końca życia

Równolegle lustrować będzie pion archiwalny IPN. Do 15 września musi zacząć w Internecie publikację listy tajnych współpracowników peerelowskich służb specjalnych. Będą pogrupowani w trzech kategoriach: dostarczających bezpieczeństwo informacji, tych, którzy się do tego zobowiązali, tych, których SB uważała za swoje źródła informacji.

Lista będzie cały czas aktualizowana

Znajdą się też na niej osoby, które wyrokiem sądu lustracyjnego zostały oczyszczone. Kurtyka potwierdził, że wśród nich będzie wicepremier Zyta Gilewska. Tyle że IPN dopisze informacje o korzystnych dla lustrowanych osób wyrokach.

Prezes IPN powiedział, że w ciągu 45 lat PRL współpracowników tajnych służb mogło być nawet ok. miliona. Na początek Instytut będzie chciał opublikować 30 tys. nazwisk. Osoby, które uznają, że niesłusznie znalazły się na liście, będą mogły skarżyć się do sądu.

Będą ścigać za stan wojenny

Kurtyka chciał pokazać, że IPN to nie tylko lustracja. Dariusz Gabrel, szef pionu śledczego Instytutu, powiedział, że 27 lutego przesłał prokuratorom instrukcję, w jakim kierunku mają iść prowadzone przez nich śledztwa.

Priorytetem są w niej postępowania dotyczące stanu wojennego. Śledztwami objęte mają być nie tylko osoby z kierownictwa rządu i partii, które zdecydowały o wprowadzeniu stanu wojennego. Zarzuty dostaną też wykonawcy ich poleceń, a więc ci, którzy internowali działaczy opozycji (w całym kraju mają być wszczęte sprawy o bezprawne internowanie), likwidowali strajki, ścigali łamiących prawo stanu wojennego. Prokuratorzy przejrzą wszystkie procesy sądowe prowadzone na podstawie dekretu o stanie wojennym, sprawdzając, czy wyroki sądów były legalne.

Wojciech CZUCHNOWSKI/GW

NIEMCY

Mile widziane

Angela Merkel sprawiła, że Niemki zaczęły przebojem wkraczać do świata polityki.

Kanceler chce dokonać w Niemczech tego, co zrobiła w latach 80. w Norwegii premier Gro Harlem Brundtland. Brundtland sprawiła, że pięć piękna coraz liczniej reprezentowana była w polityce (jej rząd w połowie składał się z kobiet), a ogłoszenia o pracę zyskały dopisek: „kandydatki mile widziane”.

Jeszcze kilka lat temu w niemieckiej polityce dominowało motto: „W polityce kolej na kobiety przyjdzie dopiero wtedy, gdy mężczyźni obrócą partię w perzynę”. Obecnie dzięki sukcesom Angeli Merkel, Niemki coraz liczniej obejmują czołowe stanowiska w dużych oddziałach krajowych partii socjaldemokratycznej. Okrzyknięta mianem najpotężniejszej kobiety świata kanclerz Niemiec Angela Merkel udowodniła bowiem, że kobieta potrafi piastować najwyższe polityczne stanowisko. PAP/AD

POLSKA

Wojewoda mazowiecki wygasił mandat prezydent Warszawy Hanny Gronkiewicz-Waltz w związku ze zbyt późnym złożeniem oświadczenia majątkowego dotyczącego działalności gospodarczej jej męża.

Na razie nie wiadomo, kiedy władze w stolicy przejmie komisarz. To zależy od Hanny Gronkiewicz-Waltz, czy podporządkuje się decyzji wojewody, czy będzie walczyć przed sądem. Wojewoda Sasin apeluje, aby nie przedłużała całej sytuacji, pogodziła się z faktami. Pozwoli to na szybkie wprowadzenie komisarza, a co za tym idzie szybkie wybory.

Gronkiewicz-Waltz znalazła się w grupie 174 prezydentów miast, burmistrzów, starostów i wójtów, którzy nie zdążyli złożyć na czas oświadczenia majątkowego. Prezydent stolicy dwa dni spóźniła się ze złożeniem oświadczenia o działalności gospodarczej męża. Twierdzi jednak, że nie musiała go składać, bo jej mąż nie prowadzi działalności na terenie gminy, w której ona pełni funkcję prezydentki.

Polska jest przeciwna zobowiązaniu krajów Unii Europejskiej, by do 2020 roku, aż jedna piąta całej zużywanej energii pochodziła ze źródeł odnawialnych.

Polska zamierza zwiększać udział energii odnawialnej (wiatrowej, słonecznej), ale dobrowolnie, bez wyznaczonych limitów. Obawia się bowiem, że przy specyfice sektora energetycznego, opartego w większości na węglu, będzie to trudne.

Z ustaleń demografów wynika, że ostatnio rodzi się w kraju nad Wisłą coraz więcej dzieci. Po raz pierwszy bowiem od dwóch lat zanotowano większą liczbę urodzin niż zgonów. Wiele zatem wskazuje na to, że nadciąga demograficzny wyz.

Większy przyrost naturalny nie jest jednak wynikiem wprowadzenia becikowego - podkreślają demografowie. Ich zdaniem, jest to efekt zjawiska demograficznego echa, ponieważ obecnie matkami zostają kobiety z wyżu demograficznego przełomu lat siedemdziesiątych oraz osiemdziesiątych. Panie te mają obecnie 29 i więcej lat, a decyzję o urodzeniu dziecka odkładały do momentu uzyskania odpowiedniego statusu społecznego oraz zawodowego.

CHINY

W Szanghaju odsłonięto pomnik Fryderyka Chopina. W uroczystej ceremonii wzięła udział polska delegacja z ministerstwa kultury pod przewodnictwem podsekretarza stanu Krzysztofa Olendzkiego. Odsłonięta statua jest najwyższym, sześciometrowym pomnikiem kompozytora na świecie.

Odlany z brązu w Polsce pomnik Fryderyka Chopina umiejscowiony został w prestiżowym, największym szanghajskim parku im. dr Sun Yat Sena. Kompozytor będzie miał również w tym parku swoją aleję, a także zbudowana zostanie izba pamięci przedstawiająca jego twórczość i życie. W parku przy pomniku odbywać się będą koncerty chopinowskie na wzór tych, które odbywają się w warszawskich Łazienkach.

Pomysł budowy pomnika Fryderyka Chopina w Szanghaju zrodził się w wyniku kontaktów kulturalnych i biznesowych pomiędzy Polską a Chinami. Autorką pomnika jest Chinka, mieszkająca obecnie w Polsce - Lu Pin, absolwentka wydziału rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Artystka została odznaczona przez ministra Olendzkiego medalem „Zasłużony Kulturze - Gloria Artis”.

Projekt powstania pomnika zyskał poparcie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP i Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina.

UKRAINA

80. urodziny obchodził Mykoła Łysenko - pierwszy Ukrainiec, który otwarcie powiedział prawdę o mogiłach w Bykowni. Przez 50 lat obarczano tą zbrodnią Niemców.

Dopiero w 1989r. Mykoła Łysenko na moskiewskim zjeździe organizacji Memoriał przedstawił dokumenty świadczące o tym, że w latach 1936-1941 pod Kijowem NKWD rozstrzelało prawie sto tysięcy osób. Wykład Łysenki wywołał falę publikacji w radzieckich i zagranicznych gazetach.

Mykoła Łysenko rozpoczął zbieranie dokumentów na temat Bykowni w 1986r. Za swoją działalność został odsunięty od pracy naukowej. Dopiero rozpad ZSRR pozwolił na mówienie prawdy o zbrodniach komunistycznych. Obecnie szacuje się, że w lesie pod Kijowem spoczywa kilkadziesiąt tysięcy ofiar NKWD, wśród nich około 2 tysięcy Polaków.

IRAN

Co najmniej 35 osób jest rannych, z wielu budynków została tylko kupa gruzów. W południowo-zachodnim Iranie zatrzęsła się ziemia. Wstrząsy miały siłę prawie pięciu stopni w skali Richtera.

Najbardziej ucierpiało miasto Doroud, leżące około 400 km od stolicy kraju, Teheranu. Gdy ziemia zaczęła tam drzeć, ludzie w panice wybiegli na ulice, a potem chronili się w parku i na skwerach. A że epicentrum trzęsienia znajdowało się dokładnie w centrum miasta, wiele budynków runęło.

Rok temu w tym samym mieście także zatrzęsła się ziemia. Wtedy zginęło ponad 70 osób, a 1200 zostało rannych. PAP/RFM/IAR/AD

POŻEGNANIE

Zmarł **Tadeusz NALEPA** - piosenkarz, gitarzysta i kompozytor. Miał 64 lata. Założyciel Breakoutu - pierwszego polskiego zespołu grającego bluesa - uważany jest za ojca tego gatunku w Polsce.

Nagrał 26 płyt, większość z nich uzyskała status złotej płyty. W 1965r. założył zespół Blackout, od 1968r. grupa występowała jako Breakout, nazwa sugerowała przełom w ówczesnych konwencjach muzyki. Zespół Breakout nagrał przez 13 lat m.in. takie płyty jak „Blues”, „Karate” i „Kamienie”.

Do największych przebojów Nalepy i jego grupy należą „Gdybyś kochał, hej!”, „Poszłabym za tobą”, „Kiedy byłem małym chłopcem”. Zespół działał do 1980r., później Nalepa występował i nagrywał pod własnym nazwiskiem. W latach 90. towarzyszył mu syn Piotr Nalepa.

Tadeusz Nalepa urodził się 26 sierpnia 1943r. w Zgłobniu koło Rzeszowa. Pochodził z rodziny o tradycjach muzycznych. Obydwaj jego dziadkowie byli muzykami ludowymi. Dzieciństwo i młodość spędził w Rzeszowie, dokąd przeprowadzili się jego rodzice. Uczył się gry na skrzypcach i akordeonie.

Na początku lat 60. zafascynowany rock and rollem, któremu w Polsce nadano nazwę big beat, nauczył się grać na gitarze. W roku 1963 Nalepa i Mira Kubasińska, późniejsza wokalistka Breakoutu, zostali laureatami II Festiwalu Młodych Talentów w Szczecinie.

Zagrał setki koncertów w kraju i za granicą. W jego zespołach grali najwybitniejsi polscy muzycy, a jego piosenki śpiewały największe gwiazdy polskiej estrady. Jesienią 2005r. zmarła wokalistka kilku składów Breakoutu Mira Kubasińska. W 2003r. Nalepa został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

IAR/PAP/AD

PONIEDZIAŁEK, 12 MARCA

BT

06.10 Serial „Все смешалось в доме...”, заключ. серия
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.05 Новости
07.05, 08.10 „Доброе утро, Беларусь!”
07.20, 08.20 „Ты увидишь Первый!”
07.25, 08.25 „Деловая жизнь”
07.45, 08.45 „Зона Х”
09.05, 19.55 Serial „Одна тень на двоих”
09.55 „Панорама недели”
11.05, 18.10 „Сага „Любовь как любовь”
12.10 Комедия „Стильная штука”
14.05 „В мире моторов”
14.30 „Вокруг планеты”
15.15, 19.20 Новости региона (Гродно)
15.30 „ЕвроФест. День за днем”
15.45 „Культурные люди”
16.15 „Фигуры”
16.40 „Набережная Орфевр, 36”. Serial
18.55, 00.25 „Зона Х”
19.35 „Время спорта”
21.00 „Панорама”
21.40 „Мечта одного мира”. Видеофильм
22.10 Боевик „Улицы милосердия”
00.30 Футбол. Лига чемпионов. Видеожурнал
01.00 „Все стихи”

ОНТ

07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.05 Наши новости.
07.05 „Наше утро”.
09.05 Контурсы.
10.10 „Дыхание планеты”.
10.40 „Ералаш”.
11.05 „Брачные аферы”. Док. фильм.
12.00 „Малахов+”.
13.05 Реалити-шоу „Звездный цирк”.
15.00 „Лолита. Без комплексов”.
16.10 Serial „Тайны Смолвилля”.
17.05 „Иконы животного мира”. Док. сериал.
Заклуч. серия
18.15, 21.00, 23.20

Новости спорта.
18.20 Serial „Очарованный”.
18.55 Жди меня.
20.00 Время.
21.05 Ток-шоу „Выбор”.
22.00 Serial „Остаться в живых”.
23.25 Боевик „Фактор холода”.
01.15 „Бойцовский клуб”

ЛАД

7:00 „Утренняя подзарядка”
8:00 „Сладкий плод”. Телесериал
8:50, 15:50 Новости культуры
9:00 „В этот день”
9:05, 18:30 Serial „Городской романс”
9:55, 21:10 Serial „План «Б»”
10:50, 19:20 Serial „Золотая теща”
11:20 „Хорошие новости”
11:45 „Телебарометр”
12:05 „Вас вызывает Спортландия”
12:45 „Школа ремонта”
13:30 „Женская лига”
13:55 Фильм „Охотники на динозавров”
15:30 Док. сериал „Миллион вопросов о природе”
16:00 Мультфильм
16:10 Мультсериал „Отель привидений”
16:35 Serial „Приключения Скиппи”
16:55 „Едим дома”
17:30 „Тема”. Информационно-аналитическая программа (Гродно).
18:10 „Числбук” (Гродно)
18:25 Музыкальная страница.
19:55 „Белорусское времячко”
20:55 „Калыханка”
22:05 „Хоккей. Формула игры”
22:35 Serial „Чего боятся мужчины, или Секс в небольшом городе”
23:40 Комедия „Клерки”
06.05, 17.20 „Минщина”.
06.15 „С чего начинается утро”.
07.30 „Неделя” с Еленой

СТВ+RENTV

Ходоренко.
08.45 „Большой завтрак”.
09.20 „Рожденные в СССР”.
10.00 „Спортивная неделя”.
10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 „24 часа”.
10.40 „Анфас”. Военно-патриотическая программа.
11.00, 18.25 „Пять минут до метро”. Телесериал.
12.00 „Час суда” с Павлом Астаховым.
13.00 „Есть контакт”.
13.50 „Громкое дело”. „Смертельный бокс”. Док. фильм.
14.45 „Геркулес”. Мульт. сериал.
15.10 „Криминальное чтиво”.
16.00 „Культурная жизнь” с Александром Ефремовым.
16.50 „Бабий бунт”. Ток-шоу.
17.30 „Званный ужин 3”.
20.05 „СТВ-спорт”.
20.20 „Добрый вечер, малыши”.
20.30 „Добро пожаловать”.
20.50 „Солдаты 8”. Телесериал. Заклуч. серия.
22.00 „Репортер СТБ”.
22.55 „Студенты”. Телесериал.
23.50 „Столичный футбол”.
00.20 Фильм „Уроки вождения”.
07.00 Доброе утро, Россия!
09.10 „Космический дебют Валентины Терешковой”.
10.00 Комната смеха.
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Вести.
11.30, 14.20 Местное время. Вести - Москва.
11.50 Телесериал „АДЪЮТАНТЫ ЛЮБВИ”.
13.45 Вести. Дежурная часть.
14.40 „Частная жизнь”. Ток-шоу.
15.30 Фильм „ПАРНИ”
17.10 Местное время. Вести - московская область.
17.30 „Ха”. Маленькие комедии.
17.45 Телесериал „Ангел-хранитель”.

РТР

07.00 Доброе утро, Россия!
09.10 „Космический дебют Валентины Терешковой”.
10.00 Комната смеха.
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Вести.
11.30, 14.20 Местное время. Вести - Москва.
11.50 Телесериал „АДЪЮТАНТЫ ЛЮБВИ”.
13.45 Вести. Дежурная часть.
14.40 „Частная жизнь”. Ток-шоу.
15.30 Фильм „ПАРНИ”
17.10 Местное время. Вести - московская область.
17.30 „Ха”. Маленькие комедии.
17.45 Телесериал „Ангел-хранитель”.

хранитель”.
18.50, 22.50 ВЕСТИ - Беларусь.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
19.55 Serial „ЗА ВСЕ ТЕБЯ БЛАГОДАРИЮ”
20.55 Serial „МУЖСКАЯ РАБОТА”
21.55 Serial „ЗАКОН И ПОРЯДОК”.
23.00 ВЕСТИ +.
23.15 „Дежурный по стране”. Михаил Жванецкий.
00.05 „Честный детектив”. Авторская программа Эдуарда Петрова.
00.35 „Синемания”.

НТВ

08.00, 08.30, 09.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Сегодня.
08.05, 08.35, 09.05 Сегодня утром.
09.30 „Чрезвычайное происшествие. Обзор за неделю”.
10.20 „Кулинарный поединок”.
11.20 „Квартирный вопрос”.
12.15 „Следствие вели...”.
13.25 Serial „Сыщики-5”.
15.05 „Смотр”.
15.35, 18.30 „Обзор. Чрезвычайное происшествие”.
16.25 Serial „Жизнь - поле для охоты”.
19.45 Serial „Мастер и Маргарита”.
20.50 Драма „По имени Барон...”.
22.40 Док. сериал „Победившие смерть”.
23.15 Serial „Сталин. Live”.

TVP 1

06:15 Pierwszy krzyk
06:45 Wstaje dzień
06:45 Rolnictwo na świecie
07:00 Kawa czy herbata?
09:00, 13:00, 16:00, 20:30 Wiadomości
09:15 Kwadrans po ósmej
09:35 Rok 2030; serial
10:00 Budzik
10:30 Teletubisie
11:00 Rodzina jak z nut
11:50 Wielki świat małych

odkrywców
12:10 Petycje
12:40 ZUS dla ciebie
12:45 Agrobiznes
13:10, 17:00 Moda na sukces; serial
13:55, 18:30 Klan; telenowela
14:20, 19:30 Plebania; telenowela
14:50, 19:00 „Jaka to melodia?”
15:10 Bulionerzy; serial
15:35 Zwierzowiec
16:10 Mieszkać w Europie
16:30 Łossskot!
18:00 Teleexpress
18:20 Na celowniku
20:00 Wieczorynka
21:20 Ring
22:00 Teatr Telewizji
00:05 Z refleksom
00:25 Errata do biografii
00:55 Żądza krwi; serial
02:25 Program edukacyjny

TVP 2

06:50 Program dnia
06:55 Statek miłości; serial
08:25 Przyszanek praca
08:40 Niezwykły świat natury
09:10, 17:20 Na dobre i na złe; serial
10:00 Pytanie na śniadanie
11:45 Codzienna; serial
12:15 Magnum; serial
13:05 Przygody Tarzana; serial
13:35 Niesfome aniołki
14:10 Jesteś tym, co jesz
14:35 Znaki czasu
15:00 Zakrecony tydzień
15:35 SMACZNE GO!
16:25 Dłaczego...
16:45 Program lokalny
17:00, 19:45, 23:00 Panorama
18:15 Z Dwójką bezpiecznie
18:25 Magazyn Ligi Mistrzów
19:00 Zorro; serial
19:25 Festiwal Piosenki Zaczarowanej
19:30 Program lokalny
20:05 Jeden z dziesięciu
21:05 M jak miłość; serial
21:55 Kulisy serialu
22:05 Maszyna czasu
23:20 Biznes
23:40 Warto rozmawiać
00:40 Alfabet
Bartoszewskiego
00:50 Kryminalne zagadki Las Vegas; serial
02:20 Wieczór melomana

TVP3

06:00, 09:00 Kurier Poranek
08:45, 19:00, 22:45 Obiektyw
09:25, 10:25 Kamera Kuriera
09:45 Łączy nas Polska
10:00, 10:15, 10:30, 10:55, 11:00, 11:30, 11:55, 12:30, 12:55, 13:30, 13:55, 14:30, 14:55, 15:30, 15:55, 16:30, 17:30, 16:55, 18:30, 21:30, 22:30, 23:30, 00:30, 02:40 Kurier
10:05, 09:23 Przegląd prasy
10:10, 11:49, 12:49, 13:50, 14:49, 15:50, 17:00, 17:50 Serwis sportowy
10:20, 11:47, 12:45, 13:47, 14:47, 15:47, 16:59, 17:48 Serwis ekonomiczny
11:50, 12:50, 13:53, 14:50, 15:52, 17:04, 17:54 Serwis Kulturalny
12:00 Magazyn ekonomiczny
13:00, 15:00 Program publicystyczny
14:00, 16:00 KURIER KOMENTARZE
15:45 Panorama suwalsko-mazurska
17:10 Rozmowa dnia
18:00, 23:15, 01:45, 03:05 Plus - minus
18:45, 23:05 Gość dnia
19:30 Skróty informacji z regionu
19:45 Podlaskie Forum Parlamentarne
20:10 Powroty
20:15 Pod twoją obronę
20:45 Regiony na antenie
21:00, 03:15 Telekurier
21:55, 02:10 Trzeci wymiar
23:00 Sport
23:40 16/16
00:00 Sportowy Wieczór
00:54, 03:40 Kalkucy rykszarze

Polonia

07:00 Kawa czy herbata?
09:00, 13:00, 20:30, 02:30 Wiadomości
09:15 Kwadrans po ósmej
09:35, 16:45 Jedynecka
10:00, 17:30 My Wy Oni
10:25 Zdarzyło się
10:45 Mój pierwszy raz
11:35 Biografie

12:15 To jest temat
12:30, 19:50, 01:50 Klan; telenowela
13:10, 21:10, 03:00 Plebania; telenowela
13:35 Tam gdzie jesteśmy
14:05 M jak miłość; serial
15:00 Chłopi; serial
15:55 Porozmawiajmy
17:10 Między Odrą a Renem
18:00 Teleexpress
18:15 Kinematograf
18:45, 01:00 Od Okoła do Nowego Miasta
19:05, 01:20 Z archiwum IPN
19:35 Kościół i świat
20:15 Dobranocka
21:35, 03:25 Krakowianin w Turynie
22:10, 03:55 Sportowy tydzień
22:45, 04:25 Warto kochać; serial
23:30, 05:10 Rakowiecka
00:30 Panorama
00:50 Biznes
02:15 Dobranocka za oceanem
02:55 Sport
06:10 Zaczęło gwiazd
06:40 Salon kresowy

Polsat

07:00 Wstawaj! Gramy!
07:50 Siła miłości - serial
08:45 TV market
09:00 Halo! Kasa!
09:55 Roseanne - serial
10:25, 16:15 Rodzina zastępcza - serial
11:00 Sekret Laury - telenowela
12:00 Ambush Makeover
12:30, 20:30 Samo życie - serial
13:00 Dom nie do poznania
13:55 Jesteś moim życiem - serial
14:55, 19:00 Pierwsza miłość - serial
15:40 Świat według Bundych - serial
16:50, 19:50 Wydarzenia
17:25 Interwencja
18:00 Gra w ciemno
20:20 Sport
21:00 Z Archiwum X - serial
22:00 Szklana pułapka III - film
00:40 Nieustraszeni
01:40 Bumerang
02:20 Magazyn sportowy
04:20 Nocne randki

WTOREK, 13 MARCA

BT

06.05, 16.45 „Набережная Орфевр, 36”. Serial
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 23.50 Новости
07.05, 09.05 Пресс-обзор
07.10, 08.10 „Доброе утро, Беларусь!”
07.20, 08.20 „Ты увидишь Первый!”
07.25, 08.25 „Деловая жизнь”
07.45, 08.45 „Зона Х”

Техническая профилактика с 09.10 до 15.00

15.15, 19.20 Новости региона (Гродно)
15.30 „Время спорта”
15.50 Serial „Старшеклассники”
16.20, 00.30 Serial „Милицейская академия”
17.50 Сага „Любовь как любовь”
18.55, 00.25 „Зона Х”
19.35 „Земельный вопрос”
19.55 Serial „Одна тень на двоих”
21.00 „Панорама”
21.40 „Рисунок светом”. Видеофильм
22.05 Драма „Магнитные бури”
00.15 День спорта

ОНТ

07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.15 Наши новости.
07.05 „Наше утро”.
09.05 Жди меня.
09.55, 22.10 Serial „Остаться в живых”.
10.45 „Ералаш”.
11.05 „Звезды юмора”.
12.00 „Малахов+”.
13.05 „Капитанские дети”. Фильм.
14.00 „Детективы”.
14.30 „Контрольная закупка”.
15.00 „Лолита. Без комплексов”.
16.10 Serial „Тайны Смолвилля”.
17.05 „Пусть говорят” с Андреем Малаховым.
18.15, 21.00, 23.30 Новости спорта.

18.20 Serial „Очарованный”.
18.55 Фильм „Сестры по крови”.
20.00 Время.
21.05 Serial „Не родись красивой”.
23.35 Теория вероятности. „Эгоизм”

ЛАД

7:00 „Утренняя подзарядка”
8:00 „Сладкий плод”. Телесериал
8:50, 15:50 Новости культуры
9:00 „В этот день”
9:05, 18:30 Serial „Городской романс”
9:55, 21:10 Serial „План «Б»”
10:50, 19:20 Serial „Золотая теща”
11:20, 16:55 „Едим дома”
11:45 „ПРОдвижение +”
12:05 „Женсовет”
12:35 „Любимые песни Зураба Соткилавы”. Концерт
12:55 „Театр. Избранное”. Актёр Лембит Ульфсак
13:35 „Гаспадар”
14:05 Комедия „Соседи”
15:15 „Хоккей. Формула игры”
16:00 Мультфильм
16:10 Мультсериал „Отель привидений”
16:35 Serial „Приключения Скиппи”
17:30 „Тема”. Информационно-аналитическая программа (Гродно).
17:50 „Время спорта” (Гродно).
18:10 „Числбук” (Гродно)
18:25 Музыкальная страница.
19:55 „Белорусское времячко”
20:55 „Калыханка”
22:05 Док. фильм „История каменного века”. Заклуч. часть
23:00 Драма „Ничтожество”
00:30 „Шок-О-ЛАД”
06.05, 17.20 „Минщина”.
06.15, 07.40 „С чего

начинается утро”.
07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 „24 часа”.
08.40 „Добро пожаловать”.
09.00 „Солдаты 8”. Телесериал. Заклуч. серия.
10.00 „Столичный футбол”.
10.40 „Дорогая передача”.
11.00, 18.25 „Пять минут до метро”. Телесериал.
12.00 „Час суда” с Павлом Астаховым.
13.00 „Репортер СТБ”.
13.50 „Студенты”. Телесериал.
14.50 „Геркулес”. Мульт. сериал.
15.15 „Чрезвычайные истории”. „Охота на олигархов”.
16.05 „Наш дом”.
16.50 „Бабий бунт”. Ток-шоу.
17.30 „Званный ужин 3”.
20.05 „СТВ-спорт”.
20.20 „Добрый вечер, малыши”.
20.30 „Автопанорама”.
20.50 „Солдаты 11”. Телесериал.
22.00 „Частные истории”.
22.55 „Студенты”. Телесериал.
23.50 „Горячий лед”.
00.20 „Тема дня”.
00.25 „Спецотряд „Кобра-11”. Телесериал.
01.10 „NEXT”. Телесериал.

РТР

07.00 Доброе утро, Россия!
09.10 „Инна Чурикова. Судьба не изменить”.
10.00, 19.55 Serial „ЗА ВСЕ ТЕБЯ БЛАГОДАРИЮ”
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 ВЕСТИ.
11.30, 14.20 Местное время. Вести - Москва.
11.50 Телесериал „АДЪЮТАНТЫ ЛЮБВИ”.
13.45, 16.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
14.40 „Частная жизнь”. Ток-шоу.
15.30 Суд идет.
17.10 Местное время. Вести - московская область.
17.30 „Ха”. Маленькие комедии.

17.45 Телесериал „Ангел-хранитель”.
18.50, 22.50 ВЕСТИ - Беларусь.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
19.55 Serial „МУЖСКАЯ РАБОТА”
21.55 Serial „ЗАКОН И ПОРЯДОК”.
23.00 ВЕСТИ +.
23.15 Эксперт.
23.25 „Жестокий романс Лидии Руслановой”
00.15 Детектив „ПРОФЕССИЯ-СЛЕДОВАТЕЛЬ”

НТВ

08.00, 08.30, 09.00, 09.30, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Сегодня.
08.05, 08.35, 09.05, 09.35 Сегодня утром.
10.20 „Чистосердечное признание”.
10.50 „Криминальная Россия”.
11.20 Serial „Сказка о Счастье”.
12.05 „Две правды”.
13.25, 19.45 Serial „Мастер и Маргарита”.
14.15, 20.50 Драма „По имени Барон...”.
15.10 „Профессия-репортер”.
15.35, 18.30 „Обзор. Чрезвычайное происшествие”.
16.20 Serial „Граф Крестовский”.
22.40 Док. сериал „Победившие смерть”.
23.15 Serial „Сталин. Live”.

TVP 1

06:10 Pierwszy krzyk
06:35 Wstaje dzień
06:40 Tak jak w Unii
07:00 Kawa czy herbata?
09:00, 13:00, 16:00, 20:30 Wiadomości
09:15 Kwadrans po ósmej
09:35 Czerwony traktor
09:55 Sali Mali
10:05 Domowe przedszkole
10:35 Teletubisie
11:05 Dwie strony medalu; serial
11:55 Mieszkać w Europie
12:15 Polacy na Syberii

12:45 Agrobiznes
13:10 Moda na sukces; serial
13:55, 16:55 Klan; telenowela
14:20, 17:25 Plebania; telenowela
14:50, 16:10 „Jaka to melodia?”
15:15 Bulionerzy; serial
15:40 Receptury klasztorne
16:35 Wyjeżdżam-zostaję
17:50 Teleexpress
18:15 PŚ w skokach narciarskich
20:15 Wieczorynka
21:20 Śmierć zapisana w kartach; film
23:05 Sprawa dla reportera
23:40 Z refleksom
00:00 Misja specjalna
00:30 Sfora; serial
01:35 Krótki film o miłości; film
02:55 Film dok.

TVP 2

06:40 Program dnia
06:45 Statek miłości; serial
08:20 Czas Pasyjny
08:35 Niezwykły świat natury
09:05 Na dobre i na złe; serial
10:00 Pytanie na śniadanie
11:40 Święta wojna; serial
12:10 Sądzieci; serial
12:40 Magnum; serial
13:35 Przygody Tarzana; serial
13:55 Niesfome aniołki
14:30 Jesteś tym, co jesz
14:55 Europa da się lubić
15:55 Dr Quinn; serial
16:45 Program lokalny
17:00, 19:45, 23:00 Panorama
17:25, 21:05 M jak miłość; serial
18:15, 21:55 Kulisy serialu
18:25 Podróż za jeden uśmiech; serial
19:00 Zorro; serial
19:30 Program lokalny
20:05 Jeden z dziesięciu
22:05 Magazyn Ekspresu
23:20 Biznes
23:40 Wyśnione życie aniołów; dramat
01:45 Dziką Afryka
02:35 Ja muszę

TVP3

06:00, 10:00 Kurier Poranek
08:45, 17:45, 19:00, 22:45 Obiektyw
09:00, 09:15, 10:30, 10:55, 11:00, 11:30, 11:55, 12:30, 12:55, 13:30, 13:55, 14:30, 14:55, 15:30, 15:55, 16:30, 17:30, 17:55, 18:30, 21:30, 22:30, 23:30, 23:55, 00:30, 02:45 Kurier
09:20, 10:45, 11:47, 12:45, 13:48, 14:47, 15:47, 16:58 Serwis ekonomiczny
09:24 Przegląd prasy
09:25 Kamera Kuriera
09:45 Panorama suwalsko-mazurska
10:49, 11:49, 12:49, 13:50, 14:49, 15:50, 17:00 Serwis sportowy
10:50, 11:50, 12:50, 13:53, 14:50, 15:52, 17:05 Serwis Kulturalny
12:00 Magazyn ekonomiczny
13:00, 15:02 Program public.
14:00, 16:00 KURIER KOMENTARZE
16:45 Panorama Łomżyńska
18:00, 23:15, 01:45, 03:08 Plus - minus
18:45, 23:05 Gość dnia
18:55 Warto tam być...
19:30 Skróty informacji z regionu
19:45 Bromba i przyjaciele
20:00 Maniacy
20:20 U źródeł wiary
20:45 Łączy nas Polska
21:00, 03:20 Telekurier
21:55, 02:15 Trzeci wymiar
23:00 Sport
23:40 16/16
00:00 Sportowy Wieczór
00:54, 03:45 Ostatnie dni sław

Polonia

07:00 Kawa czy herbata?
09:00, 13:00, 20:30, 02:30 Wiadomości
09:15 Kwadrans po ósmej
09:35, 16:45 Domisie
10:00, 17:40 Czas Pasyjny
10:15 Ojczyzna polszczyzna
10:30 Salon kresowy
10:45 Piknik Magowo 2005
11:25 Smak Europy
11:35 Rakowiecka

12:30, 19:50, 01:50 Klan; telenowela
13:10, 21:10, 03:00 Plebania; telenowela
13:35 Krakowianin w Turynie
14:05 Sportowy tydzień
14:35 Warto kochać; serial
15:20 Koncert Marcowy
16:20, 06:15 Mój Dekalog
17:10 Magazyn Medyczny
17:25 Zwierzowiec
18:00 Teleexpress
18:15 Telewizyjne Wiadomości Literackie
18:40 Dziką Polską
19:10, 01:25 Zbliżenia
19:35, 06:40 Polska z bocznej drogi
20:15 Dobranocka
21:35, 03:25 Polska racja
22:05, 03:55 W stronę świata
22:30, 04:20 Na końcu świata
23:00, 04:50 Warto rozmawiać
00:00, 05:45 Brama przez które wędrowała historia
00:30 Panorama
00:50 Biznes
01:00 Podróże kulinarne
02:15 Dobranocka za oceanem
02:55 Sport

Polsat

07:00 Wstawaj! Gramy!
07:50 Siła miłości - serial
08:45 TV market
09:00 Halo! Kasa!
09:55 Roseanne - serial
10:25, 16:15 Rodzina zastępcza - serial
11:00 Sekret Laury - telenowela
12:00 Ambush Makeover
12:30, 20:30 Samo życie - serial
13:00 Dom nie do poznania
13:55 Jesteś moim życiem - telenowela
14:55, 19:00 Pierwsza miłość - serial
15:40 Świat według Bundych - serial
16:50, 19:50 Wydarzenia
17:25 Interwencja
18:00 Gra w ciemno
21:00 Piotr Bałtroczyk przedstawia
22:00 Sara - film
00:30 Chirurgi - serial
01:30 Nasze dzieci
02:25 Magazyn sportowy
04:25 Nocne randki

Sławni Polacy

Tacy byli w owych czasach entuzjaści

W najcięższy sposób ze sprawami lotnictwa wiąże się spadochroniarstwo, które od dawna już pełni w dziedzinie lotów powietrznych i kosmicznych doniosłe funkcje. Spadochrony przecież to nic innego, jak urządzenia przeznaczone do zmniejszania prędkości ciała (np. człowieka, ładunku, członu rakiety, bomby) spadającego z wysokości. Pod względem przeznaczenia bywają spadochrony osobowe (sportowe, ratownicze, ćwiczebne, desantowe), towarowe (uniwersalne, stabilizujące, jedno- i wieloczasowe) i hamujące (służące do skracania dobiegu szybkich samolotów po lądowaniu).

Uważa się, że autorem pierwszego udanego projektu spadochronu był Leonardo da Vinci (1495); udanej próby rzutu zwierząt na spadochronie dokonał w XVII w. F. Verantius, pierwszego zaś skoku ze spadochronem z balonu wolnego (1785) - Francuz J. P. Blanchard, następnie (1797) jego rodak Jaques Garnerin.

Obecnie spadochroniarstwo stanowi dyscyplinę lotnictwa sportowego dla mężczyzn i kobiet, obejmując skoki ze spadochronem zarówno indywidualne, jak i zespołowe, ma wiele konkurencji, jak na przykład: skoki na celność lądowania (pojedyncze i grupowe), skoki z różnej wysokości, skoki z natychmiastowym i opóźnionym otwarciem spadochronu, akrobatyka powietrzna itd.

Spadochroniarstwo europejskie doznało ogromnego rozwoju i umasowienia (choć nadal jest to sport względnie elitarny) dopiero po I wojnie światowej, chociaż o wiele wcześniej, jeszcze w końcu XIX w. szereg odważnych ludzi poświęcił swe życie temu niebezpiecznemu rodzajowi rywalizacji sportowej. Byli wśród nich i Polacy, wśród których na szczególne przypomnienie zasługuje Józef Drewnicki, jego starszy brat Stanisław oraz szwagierka Olga.

Józef Drewnicki urodził się w 1867r. w Warszawie. Wydaje się jednak, że korzenie tej rodziny znajdowały się na ziemiach kresowych, na Lwowszczyźnie. Był ambitnym młodym człowiekiem, przez pewien czas studiował prawo, pracował jako reporter w czasopiśmie ukazującym się w Moskwie, Kijowie, Kazaniu, miał niewątpliwie talent pisarski. A jednak dziennikarstwo stanowiło tylko dodatkowe zajęcie, służące zarobieniu nieco grosza, który szedł natychmiast na robienie spadochronów i sporządzanie balonów latających, z których śmiać skakał z wysokości 500-600 metrów.

W wielu gazetach Rosji z lat dziewięćdziesiątych XIX w. można znaleźć informacje o tym, jak bracia Jó-

zef i Stanisław Drewnicki dokonywali swych zawrotnych wyczynów sportowych. Mając do dyspozycji sprzęt tak niedoskonały (innego wówczas nie było), że dziś korzystać z niego nie odważyłby się najodważniejszy nawet zawodowy spadochroniarz, ci dwaj Polacy demonstrowali swą niepospolitą odwagę i mistrzostwo, wyskakując z balonów na pokazach publicznych w wielu miastach Cesarstwa, przez co torowali drogę do upowszechnienia tego sportu, przyciągania do niego uzdolnionej młodzieży i doskonalenie przez to sprzętu i techniki spadochroniarstwa. Dziesiątki tysięcy osób wiwatowały na część śmiaćków w Wilnie, Rydze, Mińsku, Petersburgu, Jakcie, Samarze, Witebsku, Rostowie, Nikolajewsku, Odessie - obserwując, jak od balonu wypełnionego rozgrzanym powietrzem odchodziła się drobna ludzka figurka i spada szybko na ziemię hamowana nieco przez zwykły „parasol” z tkaniny. Było to ewidentne igranie ze śmiercią, lecz przecież i ono pociąga ku sobie odważne serca.

Stanisław Drewnicki nie żył długo, rozbił się w wieku trzydziestu lat w 1895r. nad Witebskiem, w obecności brata i tłumów widzów. Jedną z gazet pisała: „Na wszystkich obecnych ten straszny przypadek wywarł wrażenie, jak najbardziej przynębiające. Jest to zresztą los wszystkich spadochroniarzy. Każdy taki skok, to nic innego, jak próba popętnienia samobójstwa...”

Wydawać by się mogło, że śmierć brata na zawsze wybiła z głowy Józefowi Drewnickiemu chęć do kontynuowania ryzykownych skoków. Tak się jednak nie stało. Odważny sportowiec nadal montował swe balony w różnych miastach, co się odbywało przy licznych zgromadzeniach widzów w ogrodach miejskich, na boiskach sportowych, hipodromach, dużych placach, wypełniał je gorącym powietrzem i dymem, wznosił się, a następnie skakał w dół. Balon zaś po rychłym

ochłodzeniu też lądował w pobliżu.

Nieraz w skokach ze spadochronem asystowała Józefowi Olga Drewnicka, żona jednego z braci Drewnickich, pierwsza w Rosji reprezentantka tego sportu, która dokonała w sumie kilkudziesięciu skoków, co jak na koniec XIX w. było rekordem świata. 11 maja 1895r. ukazująca się w Charkowie gazeta „Jużnyj Kraj” donosiła: „Młodziutka aeronautka godnie wytrzymała próbę. Bez najmniejszych wahań odważnie zawiązała pod balonem na wysokości pół wiorsty i odłączyła się od niego ze spadochronem... Po pół godziny Drewnicka zjawiała się w ogrodzie miejskim bez odniesienia najmniejszego szwanku. Obdarzona ją rzeszami oklaskami, szczególnie cieszyły się panie, bo to przecież pani Drewnicka w jakimś sensie reprezentowała sobą całą pleć piękną...”

Oklaskiwać było co, bowiem nie tylko ryzyko otwarcia się spadochronu było realne, ale i śmiali skoczkiwie z reguły lądowali nie na gładkiej murawie ogrodów i boisk, lecz na dachach domów, na wierzchołkach drzew, w prądach rzek czy zgola na drutach trakcji tramwajowych. Pewnego razu balon zniecka się zapalił na niedużej wysokości, a spadochron zdążył się otworzyć w odległości zaledwie kilku metrów nad ziemią. Bywało, że musiano skoczka ratować z rwących wód rzeki, gdyż sam, zaplątany w stropach spadochronu, nie mógł się wydostać na brzeg.

Podczas wykonywania skoków w Kałudze latem 1897r. powietrzne elukubracje Józefa Drewnickiego, obok tysięcy innych widzów, obserwował także Konstanty Ciołkowski, twórca teorii kosmonautyki, który zresztą pisał później o tym wydarzeniu w jednym ze swych tekstów naukowych.

27 sierpnia 1813r. Józef Drewnicki demonstrował swe skoki podczas bardzo złej, wietrznej i deszczowej pogody w mieście Niżnij

„Farman” podczas lotu którym zginął Leon Matyjecz-Maciejewicz

Nowgorod. Tuż po starcie silny podmuch wiatru porwał balon i z całą mocą rzucił go wraz z lotnikiem na druty telegraficzne. Uderzenie ciała było tak potężne, że kilka stalowych drutów pękło, a inne opętały nogi spadochroniarza. Ogromny zaś wypełniony dymem balon był wciąż porwany wznosząc się wiatr. To była dosłownie próba na rozerwanie. Gdy wreszcie pękła lina, którą sportowiec był przymocowany do balonu (według słów Drewnickiego, na niej można było powiesić słonia), druty odsprężynowały i zarzuciły skoczka na dach jednego z kilkupiętrowych domów. Miał złamane żebra, był mocno poturbowany i około miesiąca musiał spędzić w szpitalu.

W 1910r. na koncie Józefa Drewnickiego było ponad czterysta skoków ze spadochronem, co nawet dziś uchodziłoby za wynik bardzo przyzwoity, ówczesnie zaś był to fenomenalny rekord świata dla mężczyzny.

24 września 1910r. Józef Drewnicki razem z tysiącami innych osób był świadkiem tragicznej śmierci swego przyjaciela, lotnika kapitana Leona Matyjecz-Maciejewicza. W trakcie lotu „Farman” zaczął rozpadać się na kawałki, a jedno z uderzeń wyrzuciło lotnika z kabiny. Samolot więc jeszcze kilkanaście sekund kontynuował lot, rozsypując się na części składowe, a mała figurka lotnika już spadała z dużej wysokości, kręcona i miotana wiatrem i prądami powietrznymi na różne strony. Później okazało się, że samolot został wysadzony przez bombę założoną przez terrorystów z „Bundu”.

Józef Drewnicki pisał później w artykule prasowym: „Nie ma słów, by wyrazić całą zgrozę, która nas ogarnęła. Co robić? Biec, ratować, pomóc... Wszyscy stali w jakimś zdrtwieniu i patrzyli na to, jak ludzka sylwetka, wirując w powietrzu, spada na ziemię. Potem wszyscy rzucili się biec, jedni do miejsca katastrofy, inni na chybił traf, prosto przed siebie, byle uciec z tego pola. Wszyscy biegli, gdyż pozostawanie w miejscu było niemożliwe, serce by nie wytrzymało i pękło...”

Tragiczna śmierć kapitana Matyjecz-Maciejewicza uświadomiła Drewnickiemu konieczność skonstruowania takiego spadochronu, który

mógłby w razie potrzeby ratować życie lotnika, a może i cały samolot. W kilka dni po tragedii pisał: „Zastosowanie spadochronu to moje ukryte marzenie. Jeszcze przed śmiercią kapitana Matyjecz-Maciejewicza zadawałem sobie pytanie: Jak pomóc lotnikowi, gdy ma miejsce katastrofa w powietrzu? W tym wypadku spadochron jest niezastąpiony.”

W październiku 1910r. Józef Drewnicki opublikował na łamach czasopisma „Wozduchopławanie i Sport” artykuł, w którym dowodził przydatności i konieczności używania w lotnictwie spadochronów. Niebawem ukazały się kolejne jego publikacje na ten temat, zaopatrzone w wykresy, schematy i obliczenia. Były to projekty spadochronów, mających służyć zarówno do ratowania lotników wyskakujących z płonących samolotów, jak też hamujących spadek samych maszyn powietrznych, przeciw niesłychanie drogiej. Józef Drewnicki twierdził, że niezależnie od tego, jak wysoki poziom bezpieczeństwa i doskonałości osiągną w przyszłości aparaty powietrzne, awarie i tak będą się zdarzały, a więc będzie też istniała konieczność opracowania skutecznych metod ratowania się z wehikułów ulegających awarii. Za najlepszą w tej materii rzecz uważał spadochron.

Jeden z projektów spadochronu Józefa Drewnickiego, mający na celu ratowanie zarówno lotnika, jak i samolotu w 1912r. rozpatrywała i zaaprobowowała Szkoła Lotnicza w Sewastopolu, jednak biurokratyczna mitręga zniweczyła pomysł i uniemożliwiła jego realizowanie. To jednak nie zniechęciło wynalazcy i w 1913r. zademonstrował on spadochron sterowany za pomocą lin i w znacznym stopniu umożliwiający lądowanie w miejscu zamierzonym. Fachowa i masowa prasa publikowała także projekty innych spadochronów Drewnickiego, a niektóre jego idee wykorzystał wybitny inżynier Hleb Kotelnikow, konstruktor przenośnego spadochronu, wykorzystywanego do dziś na całym świecie. W ten sposób nasz działający w Rosji rodak istotnie się przyczynił do powstania nowoczesnego spadochroniarstwa opartego na dokładnych naukowych obliczeniach.

I wojna światowa przeobraziła zarówno loty i skoki znakomitego spadochroniarza, jak i jego poszukiwania techniczne. W 1917r., dalece jeszcze nie stary, Józef Drewnicki ciężko zachorował. Pieniądzy na leki nie było i jesienią tegoż roku odważny i wynalazczy skoczek odszedł na wieczne czasy. W Rosji jego imię nie uległo jednak zapomnieniu, uchodzi on tam zupełnie słusznie za jednego z najbardziej zasłużonych pionierów sportu spadochroniarskiego w skali światowej.

Polska zaś wydaje się o nim zupełnie nie pamiętać. A przecież pomysł spadochronu ratującego spadający samolot został przypomniany i zrealizowany w latach 1999-2000 przez amerykańskich konstruktorów Alana Klapmeyera i Borysa Popowa, którzy zaopatrzyli w tego typu system ratowniczy lekki samolot „SR20”. Nie wykluczone, że idea będzie nadal rozwijana i konkretyzowana w procesie poszukiwania metod ratowania aparatów latających, które uległy awarii podczas lotu. W Polsce, jak zaznaczyliśmy, imię Józefa Drewnickiego mało komu coś mówi, tu pamięć ludzka, jak wiadomo, jest szczególnie krótka.

Na zakończenie tego szkicu przypomnijmy słowa jednego z asów lotniczych Rosji, także z pochodzenia Polaka, Borysa Rosińskiego: „Na mnie doświadczenia spadochroniarskie Józefa Drewnickiego wywarły niezapomniane wrażenie (...) Gdy w 1910r. zaczynałem latać na „Bleriotcie” nad Polem Chodyńskim w Moskwie, spotkałem się, już w charakterze lotnika, z Józefem Drewnickim, i on mi często mówił, że trzeba używać spadochronów w celu ratowania lotników. Miał do mnie stosunek bardzo życzliwy, ponieważ uważał mnie za takiegoż entuzjastę żeglugi powietrznej, jakim był sam. On dosłownie spalał się w swym ulubionym zajęciu i nie porzucił go wbrew liczным okaleczeniom. Tacy byli w owych czasach entuzjaści”.

Całe dzieło postępu ludzkości w dowolnej dziedzinie kultury i cywilizacji zawsze dokonuje się wyłącznie dzięki pracy takich właśnie bezinteresownych, a jednocześnie inteligentnych i pełnych energii entuzjastów.

Doc. dr Jan CIECHANOWICZ

Kim był Marek?

„Daleki jestem od pewności, że osąd jaki mi wystawią za to, co robię będzie jednoznacznie pozytywny, ponieważ prawda o człowieku jest zawsze złożona, tylko wówczas nie rozmija się z rzeczywistością”

Idealista i wizjoner, całe życie szukał nowych rozwiązań problemów społecznych. Zawsze był pierwszy: przy narkomanach, HIV-owcach i bezdomnych. Charyzmatyczny twórca i lider Monaru oraz Markotu, stworzył ponad 160 placówek pomocy i leczenia dla uzależnionych, chorych, bezdomnych, dla ludzi znikąd. Wrażliwy psycholog - terapeuta o niespożytej energii - uczył innych, jak „czerpać siłę z dawania siebie innym”. Z uporem, odwagą i determinacją walczył na rzecz potrzebujących, mawiał o sobie - „sprzedam się ludziom”.

Nigdy brak środków nie był w stanie powstrzymać jego kolejnych pomysłów i inicjatyw, wystarczył przecięć z serca do serca wlać trochę ciepła. Łamał stereotypy i stał w obronie godności i praw najsłabszych, wyrzuconych na margines życia. Budził kontrowersje i skrajne emocje, dlatego jednego, czego nie było w nim ani wokół niego, to obojętności. Dzięki temu, w sercach i wspomnieniach tak wielu ludzi pozostawił po sobie tak wiele.

Początki pracy Marka Kotańskiego z uzależnionymi od narkotyków były trudne. Bywał przez nich oszukiwany i lekceważony. Tak mówił o pierwszych doświadczeniach z uzależnionymi w telewizyjnym reportażu pt. „Guru”: „Robili ze mnie kompletną szmatę. Mnie się wydawało, że już jest dobrze, że cały oddział nie bierze, a okazało się, że wszyscy brali. Wszyscy mnie oszukiwali dokładnie i do samego końca”.

Podobnie było z pierwszymi ośrodkami. Ludzie nie zgadzali się na domy narkomanów i nosicieli HIV w ich sąsiedztwie. Rzucali kamieniami, krzyčeli, wyzywali, protestowali i przeganiali niepożądanych sąsiadów. Był uparty. Szukał nowych miejsc i bardziej życzliwych osób. Nie chodził do dyrektorów i nie żądał gotowych domów. Tworzył warunki życia dla narkomanów. Nieco później zajął się też proble-

Grób Marka Kotańskiego na warszawskich Powązkach

mem bezdomności. Wierzył w ludzi. Każdemu dawał szansę. Najbardziej pokrzywdzeni fizycznie i moralnie mogli na niego liczyć.

Podczas uroczystości pogrzebowych bp Piotr Jarecki wypowiedział znamienne słowa: „Marek nie zadowalał się przeciętnością. To był wielki dar. On miał taką łaskę”. Miał też dar mobilizowania ludzi do pracy. Bezdomni sami dla siebie budowali domy. Powstało ich kilkadziesiąt w całej Polsce. Sami kopali fundamenty, sami robili pustaki, sami zdobywali materiały.

Marek KOTAŃSKI (na zdj.) założyciel Monaru (Młodzieżowego Ruchu na Rzecz Przeciwdziałania Narkomanii), organizator licznych akcji pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

Urodził się 11 marca 1942r. w Warszawie, w rodzinie o bogatych tradycjach humanistycznych. Matka Ludwika i ojciec Wiesław, profesor i twórca wydziału japonistyki na Uniwersytecie Warszawskim, mieli duży wpływ na kształtowanie się jego osobowości, na ustalenie systemu wartości oraz światopoglądu. W czasie studiów na Wydziale Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego działał aktywnie w Ruchu Młodych Wychowawców, który opiekował się sierotami i młodzieżą dotkniętą patologiami społecznymi. Rozpoczął także pracę jako terapeuta w szpitalu psychiatrycznym oraz w izbie wytrzeźwień, gdzie zetknął się z problemem uzależnienia od alkoholu.

W 1974r. podjął pracę w Szpitalu Psychiatrycznym w Garwolinie, na od-

dziale dla uzależnionych od narkotyków. Zainicjował wówczas własny system leczenia narkomanów i założył pierwszy ośrodek Monaru w Głuskowie. Podczas dziewiętnastu lat istnienia „Monaru” Kotański stworzył 24 ośrodki leczenia uzależnionych, 25 punktów konsultacyjnych oraz schronisko dla aktywnych narkomanów. Prowadził też akcję działań profilaktycznych, promując zdrowy, wolny od używek styl życia „Młodzieżowy Ruch Czystych Serce”, skierowaną do młodzieży szkół średnich. Kolejnymi organizacjami, w których działalność się zaangażował był Społeczny

Komitet Przeciwdziałania Alkoholizmowi oraz Ruch „Trzeźwość”, którego był założycielem. Był również organizatorem Stowarzyszenia „Solidarni wobec AIDS - Plus”, które zaczęło działać w 1990r.

W latach 1985-1994 był inicjatorem akcji promujących trzeźwość, ochronę środowiska, a także bezprecedensowej akcji nazwanej „Łańcuchem Czystych Serce”, w której setki tysięcy osób złączyło dłonie w „żywym łańcuchu”, łączącym Bałtyk z Tatrami.

Rozwijał system pomocy dla osób opuszczających więzienia. Model życia bez narkotyków i alkoholu propagował w autorskich programach telewizyjnych oraz audycjach „monarowskich” w Programie Trzecim Polskiego Radia. Przyszano mu wiele nagród i wyróżnień. Dwa razy otrzymał nagrodę Wiktora, został również wyróżniony nagrodą im. Brata Alberta. Zmarł 19 sierpnia 2002r. w szpitalu Bielańskim w Warszawie po wypadku samochodowym w Nowym Dworze Mazowieckim.

Był człowiekiem czynu. Dawał z siebie maksimum tego, co mógł. Przejeżdżał po kilka tysięcy kilometrów na spotkania np. z młodzieżą. Docierał do wszystkich, któ-

rzy na niego czekali. Nie był osobą oczekującą. Był zahartowany w borykaniu się z niemożnościami.

Przygotowała/HB

WYBRANE DATY

9 marca 1949 - urodziła Emma Popik, polska pisarka science fiction

9 marca 1955 - zmarł Stefan Łoś, polski pisarz, działacz harcerski, podróżnik

9 marca 2006 - zmarła Hanka Bielicka (na zdj.), polska aktorka

10 marca 1646 - król Władysław IV Waza ożenił się z księżniczką francuską Marią Ludwiką Gonzagą de Nevers

10 marca 1822 - zmarł Józef Wybicki, polski działacz niepodległościowy i poeta, autor hymnu Polski

10 marca 1873 - urodził się Witold Noskowski, polski dziennikarz, krytyk teatralny i muzyczny

10 marca 1913 - urodził się Adam Schaff, polski filozof

10 marca 1925 - Polska podpisała konkordat z Watykanem

11 marca 1892 - urodził się Tadeusz Tański, polski konstruktor samochodowy

12 marca 1794 - rozpoczęła się insurekcja kościuszkowska

12 marca 1930 - urodził się Ryszard Badowski, polski dziennikarz, podróżnik, operator filmowy, pisarz, reporter, publicysta

12 marca 1931 - urodził się Józef Tischner (na zdj.), polski duchowny katolicki, filozof

12 marca 1967 - urodził się Piotr Wawrzyńczak, polski aktor

13 marca 1707 - po raz pierwszy odśpiewano Gorzkie Żale w kościele Św. Krzyża w Warszawie

pod nazwą Snopek Mirry z Ogródu Gethsemańskiego albo żalozne gorzkiej męki Syna Bożego rozpamiętywanie

13 marca 1895 - urodził się Roman Wilkosz, polski malarz, projektant, nauczyciel, pedagog

13 marca 1899 - urodził się Jan Lechoń (na zdj.), polski poeta

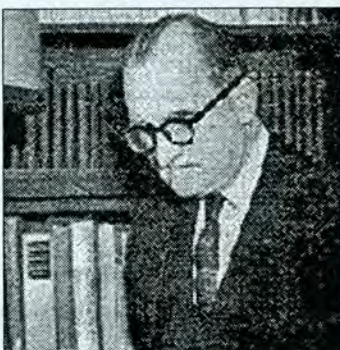
13 marca 1996 - zmarł Krzysztof Kieślowski, polski reżyser i scenarzysta filmowy

14 marca 1503 - zmarł Fryderyk Jagiellończyk, syn króla Polski Kazimierza Jagiellończyka, prymas Polski

14 marca 1570 - opracowano statuty (konstytucje Karnkowskiego) regulujące sprawy władztwa Polski nad Bałtykiem. Akcentowały one zwierzchnie prawa nad Gdańskiem króla Polski i Korony, a dopiero na dalszym miejscu wymieniali uprawnienia władz gdańskich. Władze Gdańska protestowały, gdyż statuty były sprzeczne z przywilejami Gdańska

14 marca 1794 - urodził się Józef Bem (na zdj.), polski generał, naczelny wódz powstania węgierskiego

14 marca 1801 - zmarł Ignacy Krasicki, polski biskup, poeta, dramaturg

Krzysztof Kieślowski

i publicysta

14 marca 1920 - urodził się Stefan Mirowski, polski harcmistrz, żołnierz AK

14 marca 1924 - Rada Ligi Narodów przyznała Polsce teren na półwyspie Westerplatte, u ujścia kanału portowego do morza, naprzeciw przedmieścia Nowy Port

14 marca 1980 - zmarła Anna Jantar (na zdj.), polska piosenkarka

15 marca - Święto Konstytucji Republiki Białoruś

15 marca 1000 - zakończył się zjazd gnieźnieński, spotkanie cesarza Ottona III z Bolesławem Chrobrym

15 marca 1595 - w założonym przez siebie Zamościu kanclerz Jan Zamoyski utworzył akademię zwaną później Akademią Zamojską

15 marca 1903 - urodził się Józef Czechowicz, polski poeta

15 marca 1925 - urodził się Kazimierz Kowalski, polski paleozoolog, członek Polskiej Akademii Nauk (od 1971), prezes Polskiej Akademii Umiejętności (1994-2001)

15 marca 1925 - urodziła się Irena Laskowska (na zdj.), polska aktorka

15 marca 1968 - w Gdańsku miała miejsce manifestacja, w której udział wzięło 20 tys. studentów, robotników i innych mieszkańców miasta

Pożegnanie zimy

Bieg Batorego - 2007

ciąg dalszy ze str. 1

Do ostatniego dnia nie wiadomo było, czy uda się przeprowadzić zawody - śnieg topniał na oczach. Woda po deszczu leciała rzeką ulicami Grodna. To w mieście. A w okolicach i lasach natomiast, ku radości narciarzy, śnieg zachował się w całkiem niezłym stanie. Dobrze przygotował trasę i każdego dnia sprawdzał jej stan oraz pocieszał pytających o zawody - Józef Niemier. Dwutorowe większe okrążenie - 7,5 km oraz mniejsze - 3 km - w tym roku świadczyły o stopniowym przejściu zawodów na wyższy poziom od charakteru zabawy do wyścigu, który potrzebował minimalnego przygotowania. Chociaż dla miłośników sportów zimowych nie jest to duży dystans, w porównaniu z ubiegłorocznym biegiem (3 i 1 km) wywoływał więcej skupienia narciarzy na starcie. A zebrali się tu i starsi, i młodzi - od 9 do 60 lat.

„Batorowicze” witali się jak starzy dobrzy przyjaciele, nowicjusze tylko zapoznawali się z sąsiadami na starcie... Ktoś opowiadał, jak dziwnie na niego patrzyli sąsiedzi, gdy siadał do samochodu z nartami, ponieważ w mieście już jest prawdziwa wiosna bez śniegu. Ktoś dzielił się wspomnieniami z ostatniego wyjazdu na narty w góry do Polski... Ktoś żartował, że białoruski bieg narciarski z Raubicz k. Mińska można było przenieść tu i nawet nie trzeba było dosypywać śniegu sztucznego. Jedni wzięli numery startowe klubu, a wielu przyjechało ze swoimi numerami, które pozostały jako pamiątkę uczestnictwa w Biegu Piastów w Polsce, w którym corocznie uczestniczą grodnianie. Hałaśliwa gwara skończyła się, gdy usłyszeli: „Na start!”.

Za chwilę różnokolorowa gromada wyruszyła pod górkę do lasu. Za jakiś czas sędziowie już witali na mecie zwycięzców zawodów oraz tych, zwycięzców samych siebie, którzy rzadko stają na narty. Trochę zmęczonych, ale wesołych zawodników, czekała gorąca herbata oraz oklaski przyjaciół.

„Gdy dowiedziałam się o zawodach, nie uwierzyłam, że tu będzie śnieg - mówiła Tatiana Bortnik na mecie. - Ale dzisiaj jestem pod wrażeniem, trasa jest niezła, dobrze oznakowana i nie było bardzo ciężko”. „W przeddzień zawodów byłam na tej trasie i mia-

Lidia CHOJECKA (na zdj.) zdobyła drugi złoty medal podczas 29. halowych mistrzostw Europy w lekkiej atletyce. W brytyjskim Birmingham Polka zwyciężyła w finałowym biegu na dystansie 3 km. Wcześniej zdobyła złoto na dystansie 1,5 km.

PAP/AD

łam możliwość ją pokonać - mówi Helena Kozielska. - Dzisiaj już było mi o wiele łatwiej biec”. „Prawie wiosenne świeże powietrze, ciepłe słowo przyjaciół, ulubione narty i waleczny nastrój” - taką receptę na dobry humor dzielił się Kazimierz Piasecki. „Cieszę się, że dobre pomysły naszego klubu mogą tak wspaniale realizować się - podsumował Dymitr Korol. - Dziękuję wszystkim, kto pomaga i wspiera nas w reali-

zacji tych przedsięwzięć. Mimo wszystko miłośnicy sportu, Polacy oraz przedstawiciele innych narodowości, z Grodna i rejonu grodzieńskiego dzisiaj są razem i pożytecznie dla siebie i swojego zdrowia spędzają czas”.

Najbardziej wytrzymałym w tym dniu według grup wiekowych przyznano nagrody. Najlepsze wyniki były u Heleny Naumiuk oraz Józefa Niemier.

„Bieg Batorego” stał się kolej-

Adam MALYSZ (na zdj.) na średniej skoczni w Sapporo (Japonia) skoczył w dwóch seriach 102 metry oraz 99,5 metra. Wynik ten zapewnił mu nie tylko wygraną w konkursie, ale również złoty medal mistrzostw świata. To już czwarty złoty tytuł mistrzowski polskiego skoczka (poprzednie zdobywał w latach: 2001 i dwukrotnie w 2003).

PAP/AD

nym sportowym świętem rodzinnym, ponieważ do udziału za przykładem Piaseckich, Niemierów, Bojszów, Kiwłaków, Sołomów zgłaszają się kolejne rodziny z małymi dziećmi oraz osobami w wieku nieco starszej młodzieży. W tych zawodach odznaczono jako najbardziej aktywną i liczną rodzinę Kiwłaków.

Przy ciepłej herbacie w domu gościnnej rodziny Niemierów organizatorzy zawodów, członkowie „Batorego”, oglądali w TV Polonia transmisję Biegów Piastów z Polany Jakuszyckiej oraz kibicowali znajomym, którzy tam startowali, a przede wszystkim współczuli bardzo trudnych warunków: bu-

rza śnieżna i trudna trasa nie sprzyjała narciarzom. Przypominając historię tych już znanych na cały świat biegów polskich oraz zapal ich pomysłodawcy i organizatora Juliana Gozdowskiego, marzyło się w tym dniu o zorganizowaniu podobnego biegu na Białorusi, a możliwie na Grodzieńszczyźnie. Mamy nadzieję, że „Bieg Batorego” z czasem nabierze mocy, obrośnie tradycjami, znajdzie swoją stałą trasę i miłośników, a temu będzie przede wszystkim sprzyjała pogoda.

Tatiana ZALESKA,
fot. autora

Orla cień

Tydzień po hollywoodzkiej gali w Warszawie Polska Akademia Filmowa ogłosiła zwycięzców rodzimych Oscarów.

Twórcy filmów „Plac Zbawiciela” i „Jasminum” to triumfatorzy Polskich Nagród Filmowych Orły 2007. „Plac Zbawiciela” uhonorowano m.in. nagrodami dla najlepszego filmu i za najlepszą reżyserię. „Jasminum” zdobyło największą Orła - sześć.

Jowitę Budnik („Plac Zbawiciela”) uhonorowano za najlepszą główną rolę kobiecą. Za najlepszą główną rolę męską uznano kreację Janusza Gajosa w filmie „Jasminum” wyreżyserowanym przez Jana Jakuba Kolskiego. Nagrodę za osiągnięcia życia odebrał Witold SOBOCIŃSKI (na zdj.), twórca zdjęć m.in. do „Wesela” Andrzeja Wajdy, „Sanatorium pod klepsydrą” Wojciecha Hasa oraz „Frantica” Romana Polańskiego. Za autora najlepszego scenariusza uznano Marka Koterskiego („Wszyscy jesteśmy Chrystusami”). Film ten otrzymał nagrodę również za montaż; Orła w tej kategorii otrzymała Ewa Smal. Za najlepszą drugoplanową rolę kobiecą nagrodzono Ewę Wencel („Plac Zbawiciela”), a za męską Krzysztofa Kiersznowskiego („Statyści”). „Jasminum” w reżyserii Jana Jakuba Kolskiego otrzymał nagrodę publiczności. Film wyróżniono także za zdjęcia (Krzysztof Ptak), dźwięk (Jacek Hamela), kostiumy (Ewa Helman), scenografię (Joanna Doroszkiewicz), muzykę (Zygmunt Konieczny).

Najlepszym filmem europejskim okazał się „Volver” w reżyserii Pedro Almodovara.

Polskie Nagrody Filmowe Orły są przyznawane od 1999r. Laureatów wyłania licząca ponad 500 członków Polska Akademia Filmowa, odpowiednik narodowych akademii filmowych, przyznających takie nagrody, jak francuskie Cezary, czeskie Lwy czy hiszpańskie Goya, a w Europie - Europejska Akademia Filmowa, przyznająca Europejskie Nagrody Filmowe.

Dotychczasowymi laureatami Orłów w kategorii Najlepszy Film były: „Historia kina w Popielawach” (1999), „Dług” (2000), „Życie jako śmiertelna choroba przenoszona drogą płciową” (2001), „Cześć Tereska” (2002), „Pianista” (2003) i „Zmruż oczy” (2004), „Wesele” (2005), „Komornik” (2006, film zdobył 14 nominacji i ostatecznie 7 nagród: od publiczności, jako obraz roku 2005, za reżyserię, scenariusz, scenografię, pierwszoplanową rolę kobiecą i pierwszoplanową rolę męską).

Przygotował AD

FELIETON

Miłe złego początku,

a koniec jeszcze miłszy (mam nadzieję!)

ciąg dalszy z nr. 9

(odc. 30)
Gdyby głupota miała skrzydła

Rozbawione historią „masażu” zapaliłyśmy papieroska.

- Wiesz dlaczego Krzysiek jest taki wysoki? - spytała Ania.

- Hm... genetyka?

- Nie! Żeby się wszystkie wady pomieściły!

Wybuchnęłyśmy śmiechem.

- A jak tam twoi sąsiedzi?

- No więc - powiedziałam, - moja sąsiadka już mnie nie podrywa, ale za to zaczął sąsiad. Ten, z rudawym tupcikiem. Sąsiedzi, ci co mają 2 rotweillery, nauczyli się z każdej okazji puszcząć sztuczne ognie; urodziny, imieniny, dostawa papieru toaletowego do sklepu... wszystko jedno. Ale obmyśliłam plan zemsty.

- Tak?

- Zrobię sobie dziecko!

- I?

- I zapiszę do szkoły muzycznej!

- I?

- I k**** co rok na innym instrumencie będzie się uczył!

- No... to się zemścisz...

Wypiliśmy za zemstę i zadzwonił mój telefon. Krzysiu. Już mu chciałam coś o tym masażu powiedzieć, ale totalnie mnie zaskoczył witając się ze mną słowami: „Czy rozmawiam z panią Klarnetową?” Spytałam, o co chodzi, a on, że prosi, aby pani Klarnet przekazała pani Trąbie, że żeby się rozłączyć nie wystarczy odłożyć telefon, trzeba jeszcze nacisnąć na jedyny czerwony guziczek znajdujący się na telefonie. Ten czerwony guziczek ma słuchaweczkę narysowaną. To nie jest trudne. Wystarczy trochę koncentracji...

Doszliśmy do wniosku, że każdemu może się zdarzyć. Zmęczenie, alkohol, a i papierosy szkodzą zdrowiu, a może i koncentracji. A może.

Po „a może” poszliśmy spać. Rano nie obudził mnie telefon Ani, tylko ona cała wpakowała mi się do łóżka. Z kawa! Cudowna dziewczyna! Było bardzo miło i wesoło dopóki Ania nie poprosiła mnie (o tej godzinie, to czyści sadyzm!), abym wymienila jej 5 powodów, dla których, moim zdaniem, ona i Krzysiek mogliby żyć dłu-

go i szczęśliwie. (Oczywiście razem). Stwierdzając, że „bo ładnie razem wyglądacie”, to żaden argument, zaczęłam od „pasujecie do siebie”. Naprawdę pasują! On chodzi i bałagani, a ona chodzi i sprząta! Ona jemu dałaby to ciepło, którego on udaje, że nie potrzebuje, a ona z chęcią ulegałaby mu w wielu kwestiach, udając, że robi to, co sama chce. Nie potrafiłam wymyślić nic innego, a to dlatego, że zbyt wiele rzeczy można podpiąć pod „pasujecie do siebie”. Ona na imię „Krzysiek” dostaje rumieńców, a on na imię „Ania” reaguje uśmiechem (to informacja od mojego tajnego informatora). A propos tajnego informatora... podobno Krzysiu powiedział, że „już dawno tak się nie czułem”. He he! A nie mówiłam?! Cielący wzrok z pierwszego odcinka...

Za jakiś czas się spotkają. Kwestia dogrania terminów. Ja mam pytanie: Co, Państwa zdaniem, się wydarzy? Co Krzysiek wymyśli? Będą razem czy nie? Tak szczerze...

chlopczykcydziewczynka@wp.pl

Marianna DEMBIŃSKA

(optimistycznie nastawiona)

FOTO W Głosie

Podczas zadania domowego „SMS” ze Słonimia „widzowie śmiali się do upadłego

Zespół „Tak trzeba” zaprezentował dobre kawały własnego autorstwa oraz najlepszy wariant udźwiękowienia fragmentu filmu

Wśród młodzieży w naszym kraju są bardzo popularne gry Klubu Wesołych i Spostrzegawczych. Prawie w każdej szkole czy na uczelni wyższej są zespoły młodych utalentowanych ludzi z dobrym poczuciem humoru. 2 marca w Grodnie w Pałacu Dzieci i Młodzieży odbył się obwodowy finał tej gry wśród zespołów szkolnych. Wyniki są następujące: I - „SMS” ze Słonimia, II - „B-drajw” z Grodna, III - „Bez hamulców” gimnazjum nr 5 w Grodnie, IV - „Tak trzeba” gimnazjum nr 1 w Grodnie, V - „Inkom” z Rosi, VI - „Dziewiąta fala” z Jezior.

TZ

KĄCIK DZIECIĘCY

Twardy ser

Myszka Matylda miała narzeczonego imieniem Mundek. Mundek chciał zostać rzeźbiarzem. Pojechał więc do Londynu, aby się uczyć u sławnego mistrza, pana Bazyla, ale codziennie pisał do narzeczonej długie listy. Matylda też codziennie pisała do Mundka.

Pewnego dnia Matylda dostała od swego chłopca paczkę. W środku był wielki kawał sera. Ale to nie był prawdziwy ser, lecz pierwsza rzeźba jej narzeczonego.

Hayden McALLISTER,
Jane CARRUTH

JAKA ONA JEST?

Gaston jest przekonany, że Bella jest prawdziwie piękna. Poniżej znajduje się lista 15 słów, których użyłby, aby ją opisać. Czy uda się ci je odszukać w diagramie? Słowa wpisane są poziomo, pionowo, ukośnie i wspak.

ATRAKCYJNA
CUDOWNA
DOBRA
KOCHANA
ŁADNA
ŁAGODNA
MILA
ROZMARZONA
SMUKŁA
ŚLICZNA
UROCZA
URODZIWA
WSPANIAŁA
ZAMYŚLONA
ZGRABNA

R K U R O C Z A O C H A S
N O E J S A N W O D U C A
A N Z D R D Z E I R O N N
A L A M A A N B A R G Z D
D O A Ł A I N A P S W U Y
W I N N I R A L B A T R O
S L O I A M Z T A R B O D
W O L O J H C O Z Y Z D N
M Y Ś Ś L I C Z N A T Z O
O J Y A A N D O G A Ł I N
M A M J A S M U K Y Ł A W N
I C A T R A K C Y J N A D
O D Z R A C Ń I A M O T K

Lustreczko, lustreczko, proszę Cię,
powiedz, czym odbicie to różni się?
Królowa i jej lustrzane odbicie
różnią się 12 szczegółami.
Jeśli odnajdziesz więcej niż 10,
świadczy to o twojej
wyjątkowej
spozstrzegawczości

Gratulacje

Z okazji urodzin
Annie PUSZKAR
składamy najserdeczniejsze
życzenia: dobrego zdrowia na
długie lata, szczęścia,
pomyślności w życiu,
sukcesów w pracy, jasnych i
słonecznych dni oraz
spełnienia najskrytszych
marzeń

koleżanki i koledzy
z pracy

Helenko PIETKIEWICZ!
Z okazji 16-tych urodzin
życzymy spełnienia wszystkich
marzeń, sukcesów w nauce,
powodzenia u kolegów, życzliwych
koleżanek, mądrych nauczycieli.
Niech Cię otulają wspomnienia
bielutkiej nocy petersburskiej,
pieszczoty wód srebrzystej Świtezii,
gwiazdiste niebo nad Niemnem,
szum lasu katyńskiego,
wspomnienia z sympozjum
warszawskiego, opieka, troska
domu rodzinnego od
dzisiaj i na 100 lat!
**mama, ojciec, siostra
z rodziną, rodzice
chrzestni,
rodziny
Laudańskich i
Pietkiewiczów**
oraz koleżanki i koledzy

oraz koleżanki i koledzy

Z okazji urodzin Wielebnemu Księdzu Proboszczowi
Janowi PIECIUNOWI
składamy najserdeczniejsze życzenia:

Gdy słonko wiosenne mile świeciło
I skowroneczki słicznie śpiewały,
Kiedys to w tym dniu w rodzinie Pieciunów
Urodził się Januszek mały.

Jak zwykle szczęście i radość w rodzinie
Z nowo narodzonej dzieciątki była,
I owinąwszy w pieluszkę mamę
Do serca swego tuliła.

W bezsenne noce mu nad kolebką
Ciche piosenki nuciła.

I szybko tak lata minęły,
Jakby ich wiatr silny porywał,
I mały Januszek z pieluszek
Dziś się już Janem nazywał.

Dziś stoi już przy ołtarzu

W kapłańskie szaty odziany,
Jest drogim naszym Proboszczem w Ossowie
Przez wszystkich bardzo kochany.

Życzymy Ci zdrowia, radości, pomyślności,
wiązanek z najśliczniejszych kwiatów, z którymi
łączymy nasze serca, które składamy dziś u Twoich
stóp jako dar wdzięczności za Twe czułe serce, z
którego płynie dobroć dla nas, a także życzymy
obfitych łask Bożych na drodze kapłańskiej oraz
tradycyjnych 100 lat!

wierni z Ossowa

Poszukuję krewnych o nazwisku **Wyrwicz**
pochodzących z Białorusi,
z Brańskowszczyzny, w celu opracowania genealogii
tego wielkiego kresowego rodu.

Wszelkie informacje kierować na mail:
sznajderfamilia@wp.pl tel. 81048438272010.
Andrzej SZNAJDER

Z okazji jubileuszu urodzin
Szanownej **Stefanii OWSIANEJ**
najserdeczniejsze życzenia:

dobrego zdrowia, jasnych i słonecznych dni
w życiu, wiosennego nastroju,
Bożego błogosławieństwa oraz tradycyjnych
100 lat

składają członkinie Klubu
"Przyjaciółka" z Nowogródka

Z okazji urodzin
Andrzejowi LUNOWOWI

wiązanek życzeń: wszystkiego, co najpiękniejsze
i najlepsze, radosnych i pogodnych dni, pełnych
szczęścia i miłości, aby każdy nadchodzący dzień
był tym najwspanialszym dniem w życiu i zawsze
otaczali Cię kochający ludzie
składają rodzina

Czy pamiętasz, że...

12 marca - Maksymiliana, Justyny
13 marca - Patrycji, Modesta
14 marca - Łazarza, Matyldy
15 marca - Klemensa, Ludwika
16 marca - Renata, Herberta
17 marca - Patryka, Gertrudy, Zbigniewa
18 marca - Cyryla, Edwarda

Śmiech to zdrowie!

Para wybrała się do ZOO
pogłądać zwierzątki.

Nagle ku zdumieniu
wszystkich zwiedzających
drzwi od klatki z dzikimi
małpami otworzyły się
i wataha wściekłych małp
pobiegła w stronę wyjścia.
Zwiedzający zaczęli uciekać
w popłochu. Wszyscy oprócz
pewnego staruszka.

Gdy sytuacja się opano-
wała, zdumiona para zapy-
tała dziadka:

- Panie, jak to się stało, że
pan się nie przestraszył, tyl-
ko spokojnie siedział?

- Eee... przyzwyczajony je-
stem, przez całe życie byłem
kierowcą szkolnego autobu-
su.

Samotny, zdesperowany
zab dzwoni do wróżki i pyta
się, jak będzie malować się
jego najbliższa przyszłość.

- Spotka pan piękną,
młodą, atrakcyjną dziew-
czynę, która będzie chciała
wiedzieć o panu wszystko.

- To wspaniale! Spotkam
ją na jutrzejszej zabawie? -
kumka zachwycony.

- Nie - odpowiada głos

w słuchawce - Na zajęciach
z biologii.

Siedzą dwie blondynki
na przystanku i rozmawia-
ją.

- Na jaki tramwaj pani
czeka?

- Na dwudziestkę.

- Ale przecież dwudziest-
ka jeździ tylko w dni świą-
teczne, a dziś jest wtorek.

- Ale ja mam dziś urodzi-
ny.

Blondynka kupiła Fantę
z zielonym kapslem.

Otwiera, patrzy - na kap-
słu napis:

„Spróbuj szczęścia zno-
wu” - zamyka, odkręca,
czyta: - „Spróbuj szczęścia
znowu” - zamyka, odkręca,
czyta...

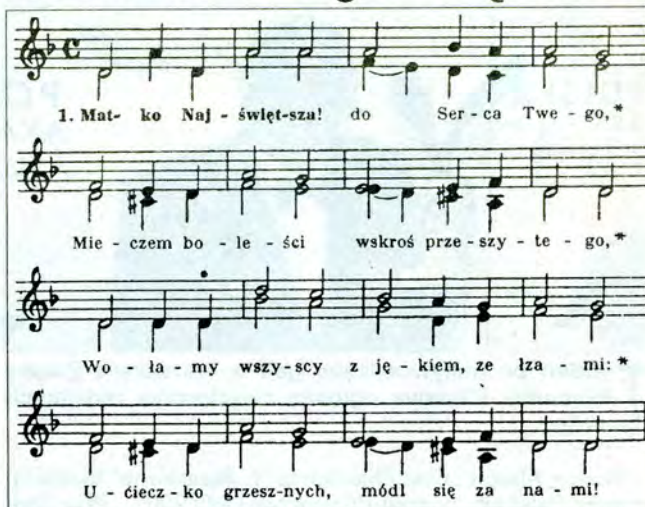
- Halo. Czy to Stacja
Krwiodawstwa?

- Nie. Izba Skarbowa.

- A to przepraszam, po-
myłka.

- Nie szkodzi. Dużo się
pani nie pomyliła.

Piosenka na życzenie Matko Najświętsza

Gdzie my, o Matko, ach, gdzie pójdziemy,
I gdzie ratunku szukać będziemy?
Twojego ludu nie gardź prosbami:
Ucieczko grzesznych, módl się za nami!

Imię Twe, Mario, litością słynie;
Tyś nam pociechą w każdej godzinie,
Gdyśmy ściśnieni bólu cierniami:
Ucieczko grzesznych, módl się za nami!

O Matko nasza, Matko miłości!
Niechaj doznamy Twojej litości,
Bośmy okryci grzechów ranami:
Ucieczko grzesznych, módl się za nami!

A gdy ostatnia łza z oka spłynie,
O Matko święta, w onej godzinie
Zamknij nam oczy Twymi rękami:
Ucieczko grzesznych, módl się za nami!

Kącik gastronomiczny Schab w cynamonowej glazurze

Składniki:

2 kg środkowego schaby bez kości, 2 łyżki mielonego cy-
namonu, 2 łyżki soli, 1 łyżeczka pieprzu, 2 łyżki cukru,
1 starta na tarce cebula, 2 rozgniecione ząbki czosnku,
1 łyżka sosu sojowego

Sposób przyrządzenia:

Mięso umyć i osuszyć. Ostрым nożem naciąć płytko
w kratkę. Pozostałe składniki dokładnie wymieszać i uzy-
skaną pastą natrzeć mięso. Odstawić na 12 godzin do lo-
dówki. Piekarnik nagrzać do temperatury 200 °C. Na blas-
ze do pieczenia ułożyć mięso i wstawić do piekarnika. Po
15 minutach zmniejszyć temperaturę do 170 °C i piec
schab polewając go powstałym sosem przez około 2 godzi-
ny. Podawać na zimno lub gorąco.

PYCHOTKA/HB

Cennik życzeń, podziękowań, ogłoszeń drobnych

cena (z podatkiem VAT) za 1 liniijkę umowną (28 znaków - liter):		
tekst	mniej niż 300 zn.	więcej niż 300 zn.
zwykle	360 rub/lin;	320 rub/lin;
pogrubioną czcionką	460 rub/lin;	420 rub/lin;
w czarnej ramce	420 rub/lin;	400 rub/lin;
w czerwonej	460 rub/lin;	440 rub/lin;
nekrologi na stronie 2 o wymiarach 81x30 mm	2500 rub	
Numer konta Białinwiestbanku w Grodnie: 3015204440014, kod 705 YHH 500059292		
	komercyjne	500 rub/lin;
		540 rub/lin;
		520 rub/lin;
		540 rub/lin;

**Drobne ogłoszenia
w Głosie dla
mieszkańców
Grodna
pod
całodobowym
numerem
telefonu
066.**

ZADZWOŃ

Głos znad Niemna

Cena prenumeraty:
1 mies. - 3000 rub.

Wydawca: SZ „Związek Polaków na Białorusi”
Adres redakcji: 230023 Grodno ul. Dzierżyńskiego 32
Tel. (0152) 72-31-69, fax (0152) 72-00-75, 72-31-69
e-mail: glosznadniena@mail.grodno.by
glosznadniena@yahoo.com

Redaktor naczelny: Andrzej DUBIKOWSKI

Redaktorzy: Tatiana Zaleska (zastępca redaktora
naczelnego), Alicja Samiec (sekretarz redakcji),
Helena Bohdan

Fotograf: Jarosław Waniukiewicz
Łamanie: Antoni Chlistowski
Prenumeratę: można zamówić w każdym urzędzie
pocztowym na Białorusi (do dnia 15 każdego
miesiąca).
Cena gazety w prenumeracie miesięcznej wynosi
3 000 BYB.

© Głos znad Niemna. Wszystkie prawa zastrzeżone
(łącznie z tłumaczeniem na języki obce)

Autorzy publikacji ponoszą odpowiedzialność za wiarygodność podawanych faktów. Ich poglądy nie zawsze są
zbiteżne z poglądami redakcji. Redakcja nie ponosi żadnej odpowiedzialności za treść ogłoszeń i reklam, zastrzega
sobie prawo do skracania, adiustacji materiałów i zmiany tytułów. Nie zwracamy nie zamówionych materiałów

Рэгістрацыйнае пасведчанне № 685. Індэкс 63863
Аб'ём выдання - 4 друкаваныя аркушы Заказ № - 1111 Наклад 2850 асобнікаў.
Штогоднік "Глос знад Нёмна" (на польскай мове) ISSN 1563-3233
Адрас рэдакцыі: 230023 Гродна вул. Дзяржынскага, 32
Друк: Гродзенскае абласное ўнітарнае паліграфічнае прадпрыемства
"Гродзенская друкарня" Гродна вул. Паліграфістаў, 4
Падпісана да друку 7.03.2007 у 1500
Якасць друку адпавядае якасці прадстаўленых рэдакцый дзяпазітываў.

Bądźmy w kontakcie

Czekamy na Państwa
telefony od godz.
9.00 do 18.00,
tel. (0152) 72-31-69

